

**SKRUNDAS MAZIE
PILSETAS SVĒTKI.**

→ 12. lpp.

J. Baukša piemiņas kauss
riteņbraukšanā.

→ 12. lpp.

„Pagāja daudzi gadi, kamēr tikām pie bibliotēkas normālās telpās, atjaunojām muzeju, uzcēlām jaunu mūzikas skolu. Visos šajos procesos ļoti cieši esmu bijusi klāt,” saka Dace Reinkopa.

→ 6.-7. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 59
(11 590)

Otrdiena, 2020. gada 28. jūlijs

Basos godā saimnieces

Sestdien Gudenieku pagasta Basos pie tautas nama nosvinēta tradicionālā Annas diena.

Gudenieku kultūras organizatore Olita Ulmkalne pateicas Tihovsku ģimenei no Latgales par brīnišķīgo koncertu.

Pagasta kultūras organizatore Olita Ulmkalne pastāstīja, ka diemžēl šogad nav piedalījusies nevienu Anna, taču šajā dienā izsenis sākusies ražas novākšana, tāpēc to godā arī par saimnieču dienu. Un suitu pusē prasmīgu saimnieču, īpaši maizes cepēju, jau nu netrūkst. „Tādus godus Basos rīkojam jau, šķiet, deviņo gadu, pirmoreiz bez pašas Annas,” tā kultūras dzīves vadītāja. „Jācer, ka līdz

nākamajam gadam atradīsies. Taču citādi pasākums bija ļoti jauks, laiks skaists, cilvēki priecīgi, jo varēja justies brīvi, pastaigāties pa parku. Kā jau saimnieču dienā bija sacensības kartupeļu mizošanā – kurai izdosies plānākā miziņa. Galds bija bagātīgi klāts, bija garšīgās maizes degustācija, visi tika cienāti ar putru, varēja papriecāties par mūsu rokdarbnieču darinājumiem.”

Tradicionāli uzstājās kapela *Suitu muzikanti* un folkloras kopa *Basu suiti*, bet šoreiz ciemos bija atbraukusi arī Tihovsku ģimene no Ludzas. Tālo Latgales viesu sniegums kurzemniekiem ļoti patīcis.

**Daina Täfelberga
Dzintara Lejas arhīva foto**

**Ugunsgrēks
Kabiles Zilā krusta
patversmē.
Evakuē 15
cilvēkus, bojā iet
23 mājlopi.
Kāpēc tā notika?**

→ 4. lpp.

5. lpp. Laidos pamazām likvidē izgāztuvi.

8. lpp. „Kuldīga ir Kurzemes centrs un sirds. Ērtākais satikšanās punkts. Kuldīgai būs liela nozīme pārējās Kurzemes kopā turēšanā,” saka Saeimas deputāte Ilze Indriksone (*Nacionālā apvienība*).

9. lpp. Pašvaldība cīnīsies ar latvāni, iesaistot iedzīvotājus.

Piektdien, 31. jūlijā:

- Valsts prezidents par latviešu vēsturisko zemju likumu.
- Atrod nacionālo partizānu bunkuru.
- Mūsdienu māksla – vai nesaprotama? * Ielikums *Pazīsti, atbalsti, sargā!*

9 771407 197504 8 30

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kad beidzam uzticēties viens otram?

Inguna Spuleniece

Ir pavēls darbdienas vakars Kuldīgas privātmāju rajonā. Pa logu redzu, kā dzīvesbiedrs pagalmā runā ar jaunu un smaidīgu puisi. (Vēlāk kaimiņš, pie kura jaunais cilvēks arī bija iegriezies, teiks: „Smaidīja kā mormonis, kad grib pārdot savas sektas grāmatas.”) Pēc brīža vīrs sauc, lai kopā ar meitu iznākam ārā, parunājam ar studentu. Puisis tiešām laipns, rokās mapīte, kaklā plāksnīte, bet tā pagriezies (vai apgriezta) otrādi, nerādot ne pārstāvēto organizāciju, ne uzvārdu. Puisis pieklājīgs, bet sarunu sāk kaut kā tā no augšas, ar pirmajiem teikumiem liekot sasprindzināt maņas un domāt: klausīties tālāk vai saukt policiju. Īsti nepaskaidrojais, ko pārstāv, puisis sāk ar iztaujāšanu. Vai mēs zinot, kas ir labdarība, vai apjaušot kādā veidā varam palīdzēt citiem, vai gribam pievienoties biedrībai *Atbalstu Latvijai*. Aizdomas neklēdē arī mapīte, no kuras ārā tiek vilkts ar roku rakstīts atbalstītāju saraksts un viņu ziedotās summas. Prātā jau redzu, kā puisis iekasē no manis piecus eiro un iebāž kabatā. Godprātīgi abas ar meitu gan atskaitāties, kādus labdarības projektus regulāri atbalstām, un liekam saprast, ka šajā, mūsaprāt, šaubīgajā lietā neiesaistīsimies.

„Godprātīgi abas ar meitu gan atskaitāties, kādus labdarības projektus regulāri atbalstām, un liekam saprast, ka šajā, mūsaprāt, šaubīgajā lietā neiesaistīsimies.”

Tagad sēžu un domāju: kurā brīdī manī un arī tajos cilvēkos, kuri feisbukā brīdināja citus no šī paša puīša, rodas neuzticēšanās cilvēkiem? Pirms gadiem, kad *Kurzemniekā* iesāku labdarības akciju *Sasildi sirsniņu*, pašu pārsteidza cilvēku atsauce un uzticēšanās. Tie, kam vajadzēja, rakstīja mums, bet tie, kam bija, ko dot, aicināja pie sevis pēc konkrētām lietām. Ziemassvētkos bērni tika pie kārotajām rotaļlietām, pieaugušie pie siltām zeķēm, pat ledusskapjiem un gāzes plītim. Atzišos, ka jutos nedroši, kad kāda kundze uz redakciju atnesa maisu ar segām, spilveniem, mandarīnus un aploksnī ar 200 latiem. Tas viss man bija jānogādā kādai meiteņītei Alsungas pusē. Naudīna brillēm, pārējais – lai silti arī burtiskā nozīmē. Es par saņemto naudu kvīti iedot nevarēju. Sameklēju katoļu mācītāju Andri Vasiļevski un ar viņa starpniecību sūtījumu nodevu. Protams, tagad ir ziedojumu konti un līdzīgi skaidras naudas darījumi nav iedomājami. Bet pavisam nesen, kad vācām ziedojumus kolēģa Aivara Vētrāja veselībai, cilvēki nesa arī skaidru naudu. No sirds un bez aizdomām, ka kaut ko iebāzīsim savā kabatā. Paldies tiem, kas vēl aizvien tic labajam!

TRĪS PAR VIENU

Aizvadītajā nedēļā Eiropas Savienības dalībvalstu līderu samītā Briselē pēc ilgām diskusijām panāka vienošanās par nākamo daudzgadu budžetu un Eiropas ekonomikas atjaunošanas fondu. Latvijas ekonomikas izaugsmei nākamajos septiņos gados būs pieejami vairāk nekā 10 miljardi eiro. Kā to vērtējat?

TĀLĀKAIS PAŠU ROKĀS

1. Krišjānis Kariņš, Latvijas premjerministrs (*Jaunā Vienotība*):

– Šī ir unikāla ES dalībvalstu vienošanās par nepieciešamajiem ieguldījumiem ekonomiku stiprināšanā, kas ļaus Eiropai un dalībvalstīm atkopties no Covid-19 pandēmijas sekām, vienlaikus turpinot ekonomisko izaugsmi nākamā daudzgadu budžeta periodā no 2021. līdz 2027. gadam. Papildu izaicinājums ir kopējuma samazinājums breksita dēļ, kas attiecīgi nozīmē proporcionāli mazāku pieejamo finansējumu dalībvalstīm.

VAJADZĒS UZLABOT

2. Inese Vaidere, Eiropas Parlamenta deputāte (ETP):

– ES dalībvalstu valstu vadītāju vienošanās vēl nenozīmē, ka ekonomikas atveseļošanas finansējums ir apstiprināts, kā to daži pasteigušies paziņot, jo galvārdu par budžetu teiks Eiropas Parlaments. Mēs bez ierunām šo priekšlikumu neapzīmēsim, jo tam ir arī vairāki trūkumi, lai panāktu *skopo* valstu piekrišanu. Daudzas vērtīgas programmas ir neapdomīgi samazinātas. Tādēļ mūsu mērķis ir budžetu uzlabot,

KULTŪRAI PAR MAZ

3. Dace Melbārde, Eiropas Parlamenta deputāte (*VL-TB/LNNK*):

– Panāktā vienošanās kopumā vērtējama atzinīgi – šis ES daudzgadu budžets Latvijai ir izdevīgs tāpēc, ka līdzekļi, kas ienāks no ES, būs lielāki nekā iepriekšējā plānošanas periodā, tomēr ir jomas, kuras nav pietiekami atbalstītas. Eiropadome vienojusies palielināt finansējumu kultūrai no 1,5 līdz 1,6 miljardiem eiro, bet tas neatbilst Eiropas Parlamenta

ļoti sarežģītu sarunu rezultātā mums ir izdevies panākt Latvijai labvēlīgu vienošanos. Pieejamais Eiropas finansējums mūsu valstij vislielāko pievienoto vērtību nesīs, ja to gudri investēsim. Iespējas mums ir ļoti plašas, taču pamats izaugsmei ir pašu darbs, uzlabojumi izglītības, veselības aprūpes, nodokļu un citās jomās. Ir panākta vēsturiska vienošanās, tālākais jau ir mūsu pašu rokās. Gandrīz 10,5 miljardi eiro ir 39% pieaugums. Turklāt papildus, ja nepieciešams, varēsim aizņemt ar ļoti izdevīgiem nosacījumiem ap 2,5 miljar-

diem eiro. Joprojām no ES kopējā budžeta saņemsim vairāk, nekā iemaksājam – par katru iemaksāto eiro vidēji 3,6 eiro. Neskatoties uz pandēmijas izaicinājumiem un kopējā finansējuma samazinājumu, esam panākuši pieaugumu kohēzijas, kā arī lauksaimniecības politikā. Svarīgs ir tiešmaksājumu kopējuma pieaugums par 40%. Vairāk nekā septiņus miljardus eiro varēsim papildus ieguldīt inovācijās, zaļajās un digitālajās tehnoloģijās, infrastruktūrā un modernā izaugsmei.

uzlabot papildu finansējumu Eiropas ilgtermiņa prioritātēm, tai skaitā zinātnei, veselībai, uzņēmēju atbalstam, arī digitālajām tehnoloģijām. Lai arī pozitīvi vērtējams tas, ka valstu vadītājiem izdevās vienoties par ekonomikas atveseļošanas plānu, tomēr pašreizējais daudzgadu budžeta piedāvājums ir krietni mazāks, nekā vajadzīgs, lai pilnvērtīgi risinātu nākotnes izaicinājumus un nodrošinātu mūsu konkurētspēju. Mazāk ir zinātnei, veselībai un uzņēmējdarbībai. Tā ir īstermiņa domāšana. Piemēram,

pieprasot papildu finansējumu Eiropas ilgtermiņa prioritātēm, tai skaitā zinātnei, veselībai, uzņēmēju atbalstam, arī digitālajām tehnoloģijām. Lai arī pozitīvi vērtējams tas, ka valstu vadītājiem izdevās vienoties par ekonomikas atveseļošanas plānu, tomēr pašreizējais daudzgadu budžeta piedāvājums ir krietni mazāks, nekā vajadzīgs, lai pilnvērtīgi risinātu nākotnes izaicinājumus un nodrošinātu mūsu konkurētspēju. Mazāk ir zinātnei, veselībai un uzņēmējdarbībai. Tā ir īstermiņa domāšana. Piemēram,

uzstādījumiem. Programmai *Radošā Eiropa* pēc ES ieteikumiem finansējums bija jāpalielina divas reizes, un tika gaidīts, ka kultūrai piešķirs 2,8 miljardus eiro. Jācer, ka Latvijas valdība ņems vērā Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas rekomendācijas un atvēlēs pietiekami daudz līdzekļu no atveseļošanas fonda kultūras, radošajam un mediju sektoram. Arī mediji varētu pretendēt uz līdzekļiem no šī fonda, bet finanšu izlietojums būs atkarīgs no katras

dalībvalsts plāna. Liela daļa atveseļošanas fonda naudas pieejama grantu veidā, diemžēl proporcija samazinājusies no 500 miljardiem uz 390 miljardiem eiro. Parlamentā vēl būs sarunas un diskusijas gan par ES daudzgadu budžetu, gan par ekonomikas atveseļošanas fondu, tāpēc šobrīd gala rezultātu grūti prognozēt. Politiskajās grupās konsultācijas par Briselē atbalstīto dalībvalstu līderu vienošanos vēl tikai sāksies.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Galvenais ir brīvība

Pēdējos gadus esmu dzīvojis ārpus ierastā standarta dzīves ritma. Tieši pirms trīs gadiem aizgāju no darba, kas bija mani ielicis rāmjos un pamatīgā rutīnā piecu gadu garumā. Rutīnai nav ne vainas, bet ne vienmēr zināmā vide ir tik komfortabla, kā šķiet. Man tā bija kā kurpe, kas nemitīgi berž, bet tomēr izskatās labi, ir zināma, tāpēc izvēlējos to nemainīt. Bet kādā brīdī tulznas sāka traucēt, tad nācās to kurpi aizmest pa gaisu. Tā nu šos trīs gadus, ceļojot

un strādājot gadījuma darbus, izjutu, kā ir būt patiesi brīvai, kad neviens negaida, nekas nevienam nav jāpierāda un var dzīvot tikai un vienīgi pēc saviem noteikumiem. Tāda dzīve ir īsta bauda.

Tagad sēžu savā brīnišķīgajā trīs dzīvoklītī pašā Kuldīgas sirdī un priecājos. Ne tāpēc, ka manā dzīvē atkal iestājusies zināma rutīna, ir darbs un mājas, kur atgriezties, bet tāpēc, ka apzinos savas brīvības vērtību. Patiesībā es pati biju atļāvusi

sevi ieslēgt ķēdēs, bet tagad zinu, ka joprojām drīkst dzīvot pēc saviem noteikumiem, dzīvot sev. Arī šajā dinamiskajā rutīnā, kas šobrīd ir mana dzīve, es jūtos daudz brīvāka nekā jebkad iepriekš. Pat savā darbā sastopu cilvēkus, kas laika gaitā ir sevi atšķetinājuši un atraduši atbildes, kas tad viņu dzīvē ir būtiskākais, kas dzen uz priekšu. Tas patiesi iedvesmo. Man tā ir brīvība.

Elisa Rudzīte

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Kurzemnieks

Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Žurnālisti: Inguna Spuleniece – 63350565,

inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Elisa Rudzīte – 63350568, elisa.zemite@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568,

dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568,

laila.liepina@kurzemnieks.lv.

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un

piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA

Poligrāfijas grupa „Mūkusalas”

Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 2867.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Ieteikumi bērnu traumu novēršanai vasarā

Arita Freimane,

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) galvenā sabiedrisko attiecību speciāliste

Katru gadu vasarā NMPD mediķi daudz biežāk steidzas uz izsaukumiem, kuros cietuši bērni. Statistika ir skaudra – jūnijā, jūlijā un augustā, kad skolēni bauda brīvlaiku, ik dienu dodamies glābt vairāk nekā 20 bērnu un pusaudžu, kuri guvuši nopietnas traumas. Un tieši vasarā ik mēnesi mums ir par 200 – 300 izsaukumiem vairāk nekā ziemā un rudenī. Vasarā ir divas un pat trīs reizes vairāk izsaukumu uz ceļu satiksmes negadījumiem, kuros cieš bērni. Lielākoties traumas tiek gūtas, neievērojot drošību ceļu satiksmē, piemēram, ar velosipēdu vai elektrisko skrejriteni izbraucot ielu krustojumos, strauji šķērsojot gājēju pārejas, nelietojot aizsargķiveres u.c. Pieaug arī termisko un ķīmisko apdegumu skaits. Būtiski pieaug suņu kodumu skaits. Visbiežāk sakož pašu vai pazīstams suns. Arī lūzumus bērni vairāk gūst vasarā. Tie tiek gūti gan rotaļu laikā, gan arī tādās situācijās, no kurām ir iespējams izvairīties, ir kritieni no augstuma, kļūstot pa pamestām mājām, kāpjot augstu kokos, izlecot no šūpolēm. Tendence, kas iezīmējas pēdējos gados, – arvien vairāk bērnu un pusaudžu lūzumus un citas traumas gūst, lēkājot pa batutu. Dažkārt batuti ir bez drošības tīkla. Tāpat aicinām vecākus no bērna nenovērst ne aci, atpūšoties ūdenstilpņu tuvumā, jo pat mirklis var kļūt liktenīgs. Šovasar vairākām ģimenēm atpūta pie ūdenstilpnēm pārvērtusies par traģēdiju. Trīs gadījumos piemājas dīķī noslīkuši divus gadus veci bērni. Tāpat, atpūšoties pie ūdenstilpnēm, šogad noslīkuši arī 11, 13 un 14 gadus veci bērni.

Lai izvairītos no nelaimes gadījumiem un pat traģēdijas, bērniem un pusaudžiem jābūt apdomīgiem, bet vecākiem ar savām atvasēm jāpārūnā dažādi drošības jautājumi.

NMPD ieteikumi, kas jāpārūnā ar skolas vecuma bērniem

- Atgādiniet, ka ikvienam ir jāievēro noteikumi, piedaloties ceļu satiksmē vai šķērsojot ielu!
- Ja bērns brauc ar divriteni, skrituļdēli, skrituļslidām vai skrejriteni, noteikti neaizmirstiet parūpēties arī par aizsargekipējumu!
- Pasargājiet savu atvasi no nopietnām traumām, uzliekot batutam aizsargtīklu. Tāpat atgādiniet, ka nevajadzētu lēkāt vairākiem bērniem vienlaikus un atrasties zem batuta, kad citi ir uz tā.
- Brīdiniet, ka rotaļas pamestās ēkās, uz jumtiem un šķūniņos ir bīstamas. Viena instagrama bilde nav tā vērtā, lai riskētu ar dzīvību!
- Kurinot grilus un ugunsurus, neatstājiet mazākos bērnus nepieskatītus un nepieļaujiet, ka uguns tuvumā noris rotaļas! Atgādiniet, ka eksperimenti ar sērkokiem, degšķidrumiem, sprāgstošām vielām un šķidrumiem nav rotaļa.
- Māciet bērniem, ka tuvoties suņa bļodai, kad viņš ēd, ir bīstami! Nevajadzētu gaudīt svešu suni.
- Atgādiniet bērnam, ka vienam iet peldēties ir bīstami, jo īpaši naktī, un lēkšana uz galvas ūdenī var beigties pavisam bēdīgi, jo turpmāko dzīvi var nākties pavadīt ratiņkrēslā. Savukārt atpūšoties ūdens tuvumā ar pašiem mazākajiem, nenolaidiet no savām atvasēm acis ne uz sekundi, jo pat mirklis var būt izšķirošs. Ja jūsu saimniecībā ir dīķis, noteikti nožogojiet to!
- Stāstiet, ka alkohola un narkotisko vielu lietošana nav nevainīga izklaide, jo atstāj nopietnas sekas uz bērna veselību un to ietekmē notiek virkne nelaimju!

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ar katru gadu mūs arvien vairāk apdraud latvāņi. Vai jums ir nācies ar tiem cīnīties? Kam ir jāatbild par to iznīcināšanu?

Inga Slava, mūziķe:

– Pati nekad neesmu ar šiem augiem saskārusies. Nezinu arī nevienu citu cilvēku, kam būtu nācies ar tiem cīnīties. Bieži šos augus neredzu, bet man kādreiz likās, ka netālu no Kuldīgas muzeja aug, bet vai tie bija īstie latvāņi, pārliecināta neesmu. Domāju, ka ar to iznīcināšanu būtu jācīnās kādam dienestam, kas atbildīgs par vides sakopšanu.

Guntra Barinska, Turlavas pamatskolas tehniskā darbiniece:

– Zinu, ka ceļmalās netālu no Turlavas tie ir bieži sastopami. Pašai ar latvāņiem nav bijusi saskare, un neesmu dzirdējusi arī no citiem, ka būtu kādi nelāgi gadījumi. Es domāju, ka pašiem cilvēkiem, kuru īpašumā šie augi ir sastopami, jātieks ar problēmu galā, jo nav jau īsti neviena, kas no malas varētu palīdzēt. Man šķiet, ka visefektīvāk tos var iznīdēt ar kādām spēcīgām ķīmijas devām.

Dzintra Linde, pensionāre:

– Esmu bijusi ciemos pie cilvēkiem, kas ar šiem augiem cīnās pa ceļam uz Brocēniem. Viņiem gar māju auga veselas plantācijas, un tie latvāņi bija manā garumā. Atceros, viņi teica, ka tos gan plauj, gan arī saliek zem tiem salmus un dedzina. Kaut ko iznīdēt izdevās, bet pilnībā tas nav iespējams. Zinu, ka ir variants tos izrakt ar visām saknēm un iznīcināt, bet tam vajag laiku un spēku. Pašai savā īpašumā ar tiem nav bijis jāsastopas. Uzskatu, ka katram pašam, ja ir tāda vajadzība, būtu šie augi no savas apkārtnes jāiznīdē.

Vēsma, pensionāre:

– Nu, iekšā latvāņu laukā speciāli neceņšos iet, tāpēc, par laimi, nav nācies ar tiem sastapties. Kuldīgas apkārtnē precīzu vietu, kur tie aug, nevarēšu pateikt, bet mums jau ir daudz visādi džungļi, kur tos noteikti var sastapt. Pašā pilsētā šos augus nekur neesmu redzējusi, un labi, ka tā. Zinu, ka to sēklas ļoti ātri izplatās, tāpēc ir bīstami, ja tie kaut kur parādās. Uzskatu, ka iznīcināt latvāņus nemaz nav iespējams. Esmu redzējusi, ka tos nopļauj, bet tas jau neko nedod, jo saknes paliek un tie ataug.

Līga Paupere, grāmatvede:

– Neesmu vietējā, tāpēc par Kuldīgu īsti nemācēšu teikt. Ir nācies tos sastapt Daugmalē, kā arī braucot uz Zemīti. Pirms vairākiem gadiem pati no to sulas dabūju uz rokām čūlas. Tolaik nebija tik daudz informācijas, tāpēc daudzi, nezinot, ka šie augi ir tik indīgi, tos gribēja nopļūkt, tai skaitā arī es. Uz slimnīcu jābrauc nebija, tiku galā mājas apstākļos. Domāju, ka tie katru gadu ir jāpļauj, jo tad izdodas tos iznīcināt, pirms tie izsēj sēklas.

Uldis Laipnieks, bezdarbnieks:

– Pa gabalu šos augus esmu redzējis, braucot uz Saldu un Grobiņu, bet pašam ar tiem cīnīties nav iznācis. Neesmu par to interesējies, kā ar tiem labāk tikt galā, ja ir tāda problēma. Laikam jau jāizpļauj. Uzskatu, ka atbildīgiem vajadzētu būt cilvēkiem, kuru īpašumā tie atrodas.

Elizabete Rublāne

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

PĒC PUBLICĒTĀ

Vecāku viedoklis būs noteicošais

Pēc viedokļa raksta *Antenas uz skolas jumta? uz redakciju atnāca Kurzemnieka lasītājs radiomehāniķis Edmunds Miļus, lai izteiktu savu viedokli par mobilo tālrunu bāzes stacijām. Par šo pašu jautājumu diskusijas turpinājās arī starp Kuldīgas novada domes deputātiem finanšu komisijas sēdē.*

Kurzemnieks jau rakstījis, ka deputātiem jāizlemj, vai ļaut *Latvijas Mobilajam telefonam* (LMT) uz V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas jumta uzlikt jaudīgu mobilo tālrunu bāzes staciju.

IEDZĪVOTĀJUS UZKLAUSĪJA

E.Miļus sarunā redakcijā atgādināja, ka pirms daži gadiem līdzīgs jautājums tika risināts Rumbas pagasta Mežvaldē. Toreiz notikusi publiskā apspriešana par *Bites* antenām. „Uzdevu *Bites* pārstāvim jautājumu, ar kādu jaudu strādā viņu tornis. Atbilde bija – 200 vatu. Mobilais telefons strādā ar 0,2 vatu jaudu. Nevienam mums nav ilūzijas, ka mobilais telefons pie galvas nerada kaitējumu. Katram *G* frekvence ir sava. Vīrs skolas izvietot 200 vatus un, iespējams, vēl vairāk, manuprāt, nav pareizi. Daudzi šīs lietas tehniski nezina. Mobilo tālrunu firmu pārstāvji uzsver, ka nav izpētes par

kaitējumu, bet nav arī par to, ka būtu nekaitīgi. Biznesa pārstāvji var stāstīt, ko viņi grib, viņi aizstāv biznesu,” pārliecināts E.Miļus. „Tā, protams, ir runa ar diviem galiem. Sakarus gribam, mobilo gribam, ātrumu gribam. Bet ne jau vīrs bērnu galvām. Neesmu eksperts, bet tā informācija, kas bija atrodama publiskajā vidē, nebija par labu tam, lai tornis Mežvaldē būtu. Un mūsos tad arī ieklausījās. Raidstacijā padomju laikos kaitīgo apstākļu dēļ cilvēki pensionējās priekšlaicīgi.”

BĒRNI – SENSITĪVS JAUTĀJUMS

Nākamajā dienā novada domes finanšu komitejā ar deputātiem tikās gan skolas direktors Mārtiņš Burke-Burkevics, gan LMT pārstāvis. Jautāts, kādēļ izvēlēta tieši skola, LMT pārstāvis atzina, ka šī ir *Kurzemītes* daudzdzīvokļu māju masīvā ir augstākā viegli pieejamā vieta. Pirms tam apskatītas arī citas, tostarp dzīvojamās mājas, bet, lai antenu uzliktu uz tādas, būtu jāsaņem visu īpašnieku piekrišana. Uzņēmums sapratis, ka tas nebūtu tik vienkārši, tādēļ izvēlējušies juridisku iestādi, lai nodrošinātu pārklājumam vajadzīgo kapacitāti. LMT pārstāvis apelēja pie tā, ka no īres maksas skolai būtu

arī peļņa. Viņš arī izteicās, ka runāt pa mobilo tālruni ir kaitīgāk, nekā atrasties ēkā, uz kuras jumta ir bāzes stacija. Kā piemēru viņš minēja kādu skolu Vecmīlgrāvī (Rīgā), uz kuras antenas jau atrodas. Citviet vēl norisot sarunas. Jautāts, kādēļ netiek celts tornis, LMT pārstāvis atzinās, ka izmantot jumtus ir lētāk. Ja skola noraidīšot, tad tikšot meklēta cita ēka.

Savukārt M.Burke-Burkevics atzina, ka bērni ir ļoti sensitīvs jautājums. Jau iepriekš no vecākiem bijusi liela pretestība, tādēļ viņa ierosinājums ir aptaujāt pilsētas iedzīvotājus, īpaši pievēršot uzmanību vecāku nostājam. Direktors skaidroja, ka jau tagad ir vecāki, kuri principa pēc gatavi izņemt bērnu no šīs skolas, ja bāzes stacija atradīsies uz jumta.

Novada būvvaldes vadītāja Nellija Dziedātāja paskaidroja, ka analoga bāzes stacija būs uz *Swedbank* ēkas Pilsētas laukumā. Tur atrasta tālākā vieta uz jumta, lai starojums, kas esot bīstams aptuveni divu trīs metru rādiusā, neskartu ēkā strādājošos. Viņa rosināja sākt ar publiku izglītojošām pārrunām. Arī M.Burke-Burkevics rosināja, ka LMT jāsāk ar dialogu. Deputāti nolēma mudināt LMT sākt iedzīvotāju aptauju.

Inguna Spuleniece

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv

Ja jūs avizē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsim priecīgi, ja darīsiet mums to zināmu pa tālruni 63350567.

Vecvilgāles piromāns turpina dedzināt Kabilē

Aizvadītajā piektdienā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) traucās uz Kabilē pagastu, jo evaņģēlisko kristiešu draudzes *Zilais krusts* filiāles patversmē izcēlās ugunsgrēks – dega kūts. Uguni tai pielaida tur mītošais 22 gadus vecais Elvis, kurš šī gada februārī par jaunprātīgām dedzināšanām jau tika sodīts ar sešiem mēnešiem ieslodzījumā un viena gada uzraudzību probācijā.

Ugunsgrēks kūtī sākās neilgi pēc astoņiem vakarā. Kā *Kurzemniekam* stāsta patversmes pārvaldnieks Agris Reinis, uguns pielaipta sienam kūts augšā. To, ka vainīgs ir par 14 dedzināšanām tiesātais Elvis, šaubu neesot, jo puisis dedzināšanu nofilmējis ar savu tālruni. Jaunietis patversmē nonāca pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma.

CERĒJUŠI, KA NEDEDZINĀS

„Cerējām, ka varēsim viņam pieiet ar mīlestību, ka tas viņu mainīs,” saka A.Reinis. „Kopumā Elvis ir jauks, pilns ar enerģiju.”

Pārvaldnieks stāsta, ka liktenīgajā dienā puisis saņēmis telefona zvanu no parādu piedziņas kompānijas, kas viņu ļoti satraukusi, un tad notikusi dedzināšana. *Zilā krusta* patversmē pavasarī viņš aizdedzinājis kaimiņu īpašumā zāli, aizdedzinājis savu spilvenu un iemetis veļas automātā. Par notikušo ziņots neesot, jo cerējuši, ka ar laiku jaunieša rīcība mainīsies. Ar medikamentu lietošanu arī gājis visādi, jo sākotnēji Elvim iedota pudelīte ar visām zālēm, piekoduot, ka katru vakaru jāieņer viena tablete, bet puisis vienā vakarā izlietojis visas, nokritis bezsamaņā, bijis jāsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. Pēc tam katru vakaru izsniegts pa tabletei un uzmanīts, lai to tiešām iedzertu. Liktenīgajā vakarā viņš medikamentus vēl nebija iedzēris. Jaunietis zāles bija pārdozējis arī Vecvilgālē,

Vēl sestdienas rītā pilnā sparā norisinājās ugunsgrēka seku likvidēšana, tajā piedalījās gan VUGD darbinieki, gan patversmes pārvaldnieks un iemītnieki.

kur viņam savulaik bija ierādīts dzīvoklis, toreiz ticis nogādāts slimnīcā Liepājā.

UGUNSDZĒSĒJU PAŠAIZLIEDZĪBA UN BAIŠI SKATI

Šobrīd no kūts palikušas tikai krāsmatas, sadegušas trīs piena govīs, viens teļš, 19 cūkas, viss ziemei sagādātais siens. Zaudējumus naudas izteiksmē aprēķinās pēc kāda laika, kad visi būs nomierinājušies, saka A.Reinis.

„Kad aizbraucām, kūts viens gals jau bija iegruvis,” stāsta Kabilē brīvprātīgais ugunsdzēsējs Zigmunds Blinds. „Nesaprotu, kā ugunsnelaimi nepamanīja agrāk. Visa iekšpuse bija liesmās, lopus vairs nevarēja izglābt.” Tur strādājušas septiņas VUGD mašīnas, galvenais uzdevums bijis pasargāt pārējās ēkas no liesmu pārmešanās. Vēl sestdienas rītā *Kurzemnieks* novēroja, kā notiek gruzdošā siena dzēšana, darbos iesaistījās arī saimniecības

pārvaldnieks ar traktortehniku, pārējie patversmes iemītnieki. Skati bija baisi, jo starp apdegušajiem siena ruļļiem mētājas lopu pārpalikumi.

„Tāds ugunsgrēks šajā pusē nav bijis,” *Kurzemniekam* saka Z.Blinds. Te strādāja ugunsdzēsēji glābēji no Kuldīgas, Talsiem, Saldus, Sabiles, Kandavas.

Kabilē pagasta pārvaldniece Elīna Ose neesot zinājusi, ka patversmē dzīvo cilvēks ar noslieci uz dedzināšanu. Savukārt

A.Reinis pilnībā noraida iespējamību, ka puisis varētu atgriezties patversmē, un izsaka vislielāko pateicību ugunsdzēsējiem glābējiem.

NEIZDODAS SĀKT PATSTĀVĪGU DZĪVI

Kurzemnieks jau vēstīja, ka kopš sešu gadu vecuma Elvis dzīvojis un mācījies speciālajā mācību iestādē Kuldīgas novada Pelču pagastā, Aizputes novada Lažas pagastā un Ainažos. Pēdējā mācību iestādē bijusi Annahites pamatskola Ventspils novada Puzes pagasta Stiklos. Tur viņš sācis apgūt galdnieka profesiju, bet skola likvidēta. Kad sasniegta pilngadība, Elvim Vecvilgālē piešķirts dzīvoklis tajā pašā mājā, kur māte. Puisim kopš mazotnes otrās grupas invaliditāte piešķirta psihiskas saslimšanas dēļ, regulāri jālieto zāles. Lai parūpētos, ka pēc atgriešanās dzimtajā vietā, sākot patstāvīgu dzīvi, Elvis to dara, piešķirta mentore. Viņas uzdevums bijis arī mācīt pagatavot ēdienu, bet sieviete atzinusi, ka nav spējusi to izdarīt. Pēc pirmās zāļu pārdozēšanas un atgriešanās no Liepājas slimnīcas Vecvilgālē puisis sācis dedzināt: savu dzīvokli, mātes un citas vietas. Pēc katras reizes viņš vests uz slimnīcu Liepājā, bet, kad atgriezies, dedzināšana turpinājusies.

Šobrīd Elvi ir aizturējusi Valsts policija, pret viņu uzsākot kārtējo kriminālprocesu.

Alberta Dintera teksts un foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Sodu birums. Pazūd maza meitenīte. Staigā ar nazi rokās

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

20. jūlijs sākas ar zvanu par kādu sievieti, kura kunga prātā guļ uz ietves. Aizbraucam un izsaucam ātrās palīdzības medikus, kuri sniedz palīdzību. Tad signāls par kaitiņķu Liepājas ielā. Ir cietušie, kuri nogādāti slimnīcā, vainīgie, policijai ierodoties, pamūk, bet ir videonovērošanas kameru ieraksti. Zvans no iedzīvotāja, ka uz Basu ceļa mētājoties divritenis. Tas nu atrodas pie mums iecirknī, īpašnieks noskaidrots. Tāpat noskaidrots, ka velosipēds pirms tam nozagts, ir aizdomas, kurš to izdarījis. Jau pēc tam nākas mobilizēt visus spēkus, jo pilsētā ir pazudusi desmit gadu veca meitenīte. Viņas meklēšanā iesaistās daudz cilvēku, un galu galā nākamajā dienā meiteni atradām. Pienāk ziņa, ka pa pilsētu braukā melns auto, kam pa logu izkārušies jaunieši. Informācija nodota Valsts policijai (VP).

21. jūlijs. Šajā dienā mūsu darbinieki dodas uz Priedaini, jo tur zālē aizmidzis guļ mums zināms vīrietis, kurš kārtējo reizi zaudējis cīņā ar zaļo pūķi. Protokols. Savukārt Ķiršu ielā kāds svilina ugunsgrēku, dūmi traucē nāburgiem. Notiek pārrunas. Par ugunsgrēka dedzināšanu šajā dienā nākas runāt arī ar kādu īpašuma saimnieku Ābelciemā, jo arī viņa iekurtā sārta dūmi traucē apkārtējiem. Kopā ar bāriņtiesu apmeklējam kādu dzīvokli.

22. jūlijā atkal saskaramies ar neapzinīgo mājlopu saimnieku Pelčos, jau atkal viņa lopi ieklūduši svešā īpašumā.

23. jūlijs. Braucam uz Skrundas ielu, jo tur gar kāda nama durvīm daudzoties persona, kurai nav savas dzīvesvietas. Bet viņš aizgājis, tāpēc nesastopam.

24. jūlijs. Zvans, ka Liepājas ielā kāds vīrietis garāmgājējiem prasa naudu. Vīrieti nesatiekam.

Pēc pāris stundām zvans par to pašu personu, tikai šoreiz pie veikala Priedainē un ar nazi rokās. Esam citā izsaukumā un informāciju nododam VP. Paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks Kabilē, *Zilā krusta* patversmē. Braucam palīgā.

25. jūlijs. Pilsētā velosacensības nodrošinām kārtību. Vakara zvans no Mārtiņsalas glābējiem, jo pie viņiem ieradies iereibis vīrietis. Nogādājam mājās.

26. jūlijs. Nakts melnumā nākas aprunāties ar kādu auto vadītāju melomānu, jo viņš skaļi klausās mūziku, sēžot savā auto. Mūzikas klausīšanās nav pārkāpums, toties skaņas decibelus nakts laikā regulē likums.

Šajās septiņās dienās mūsu policisti neapzinīgiem auto vadītājiem uzrakstījuši 29 protokolus par neatļautu, nepareizu auto novietošanu stāvēšanai ielas malās.

Alberts Dinters

Turlavā filmēs raidījumu

No 29. līdz 31. jūlijam Turlavā tiks uzņemta viena sērija raidījumam *Tas notika šeit*, to darīs filmu studija *Mistrus Media* un Latvijas Televīzija, cerot uz vietējo ļaužu līdzdalību.

Visi, kam zināmi aizraujoši stāsti, leģendas, aicināti rakstīt studijai *Mistrus Media* e-pastā (tasnotikaseit@mistrusmedia.lv),

MĒS PAR TO RAKSTĪJĀM

Visi Gudenieku suņi ir čipēti

Pagājušonedēļ Kuldīgas novada pašvaldības policija atkārtoti iegriezās kādās mājās Gudenieku pagastā, pārbaudot, vai vairāk nekā desmit suņu saime noteiktajā laikā ir čipēta.

Kā *Kurzemnieks* vēstīja jūnijā, policisti kopā ar laikraksta pārstāvi turp devās tāpēc, ka bija saņemtas ziņas par neregistrētiem suņiem lielā skaitā. Tas apstiprinājās, jo tika saskaitīti 13 mājas sargi, un nevienam nebija čipa. Īpašniecei tika dots mēnesis, lai dzīvnieki tiktu iezīmēti un reģistrēti.

Kā stāsta policijas priekšnieks

zvanīt pa tālr. 26076550 vai arī rīt un parīt doties uz Turlavas kultūras namu tikties ar vēsturniekiem. 31. jūlijā 18.00 Dižgaiļu parka estrādē vēsturnieki stāstīs, ko par Turlavu atklājuši, un par interesantāko stāstu iedzīvotāji varēs nobalsot. Rudenī raidījums būs LTV 1. kanālā.

Kaspars Šabāns, atkārtotajā vizītē konstatēts, ka visi suņi ir čipēti un pārkāpums novērsts. Pēc pirmās ziņas par šiem suņiem interesi un vēlmi palīdzēt tos sačipēt izrādīja dzīvnieku aizsardzības biedrība *Ar sirdi delnā* no Ventspils novada Ugāles. Kā *Kurzemniekam* pastāstīja Gudenieku pagasta vadītāja Daina Bērende, biedrības prasības bijušas tādas, ja viņi par savu naudu visus suņus čipē, tad saimniecei tiek atstāts tikai viens, pārējie dodas līdz biedrības pārstāvjiem. Tam dzīvnieku īpašniece nav piekritusi.

Alberts Dinters

Ar izcilības stipendiju kabatā

Pērnā gada nogalē Ventpils Augstskolas (VeA) studenti pieteicās SIA *HansaMatrix Ventpils* izcilības stipendijai. No sešiem pretendentiem uzņēmuma vadība izvēlējās divus uzvarētājus, starp kuriem bija arī Skrundas novada Laidu pagastā dzīvojošā un VeA zinības apgūstošā Ieva Zonenberga.

VeA katru gadu ir iespēja saņemt dažādas izcilības stipendijas, ko piešķir uzņēmēji, pērn šādu iespēju piedāvāja arī uzņēmums, kurš veic jaunu elektronisko produktu un sistēmu izstrādi, industrializāciju un pilnu ražošanas pakalpojumu, datu tīklu iekārtu, ierīču interneta, industriālo sistēmu un citos augstas pievienotās vērtības tirgus segmentos. Proti, deviņus mēnešus students no uzņēmuma saņem 150 eiro, kā arī iegūst iespēju piedalīties SIA *HansaMatrix* mentoru skolā un darboties praksē uzņēmuma Ventpils filiālē. Kā stāsta I.Zonenberga, šāda iespēja ir nenovērtējama prakse, kura iegūstama reālā darbībā.

SIA *HansaMatrix Ventpils* izcilības stipendijas pretendenti: (no kreisās) Raitis Didrihsons, Kristaps Milts, Ieva Zonenberga, Kristians Ozoliņš, Benita Rozevska, Jānis Šate un Arita Tobija.

Ievas darbs bija saistīts ar detaļu iepirkumiem. Kā saka Ieva, tas ir bijis svarīgākais – iegūt praksē zināšanas, kas tālāk noderētu dzīvē. Uzņēmums viņai pilnībā iekārtojās darba vietu, kolektīvs esot bijis izpalīdzīgs un ļoti draudzīgs. Strādāt meitene sāka pērn novembrī un turpināja līdz aizvadītā mācību gada beigām.

Stipendijas mērķis ir veicināt Latvijas augstāko izglītības iestāžu studentu profesionālo izaugsmi un karjeras attīstību, t.sk. profesionālo iemaņu attīstību un radošu potenciāla produktīvu pieaugumu, kā arī veicināt talantīgāko un spējīgāko vidusskolu absolventu piesaisti studijām elektronikā vai vadībzinātnes jomā.

Uz *HansaMatrix Ventpils* izcilības stipendiju bija pieteikušies seši pretendenti, bet to izcīnīja tikai divi studenti: Kristians Ozoliņš no VeA Informāciju tehnoloģiju fakultātes un I.Zonenberga no Ekonomikas un pārvaldības fakultātes, kur viņa apgūst zināšanas bakalaura studiju programmā *Biznesa vadība*.

„Bija jāiesūta pieteikums, un pērnā gada oktobrī notika klātienē prezentācijas,” stāsta I.Zonenberga. „Tēma bija saistīta tieši ar uzņēmumu, mums tas bija jāprezentē.” Ieva uzskata, ka stipendiju patiešām izcīnījusi, jo gājusi citādāku ceļu nekā konkurenti, proti, viņa izvēlējusies nevis stāstīt faktus par uzņēmumu, bet gan izklāstīt savu skatu par nākotni. „Man likās nepareizi uzņēmuma darbiniekiem stāstīt to, ko viņi jau zina,” *Kurzemniekam* skaidro Ieva. „Es piedāvāju dažādus ieskatus nākotnes iespējamajās uzņēmuma problēmās un to risinājumus.”

Pārrunas notika vienā dienā, pārējie pretendenti bija no 4. kursa,

un tas Ievai kā 3. kursa studentei lika domāt, ka *HansaMatrix Ventpils* izcilības stipendiju saņems kāds no viņiem. Katram prezentēšanas runa bija sagatavota aptuveni 40 minūtēm, viss process bijis ilgs. Lai arī sākotnēji meitene nav ticējusi savai uzvarai, dalība viņai šķitusi kā laba iespēja iemācīties sevi prezentēt, aizstāvēt savu viedokli. Kā stāsta studente, brīdis, kad visi iesaukti pārrunu telpā un paziņots, ka tieši viņa ir viena no diviem pretendentiem, kuri saņems stipendiju, ir bijis liels un negaidīts pārsteigums.

Vadība izteikusi Ievai piedāvājumu nākotnē strādāt uzņēmumā, bet šobrīd viņu ceļi ir šķīrušies, jo meitene saņēmusi VeA piedāvājumu – mācību iestāde meklējusi Ekonomikas pārvaldības fakultātes lietvedi. Ieva piekritusi šim darbam, jo vēlējusies izmēģināt kaut ko jaunu, bet, iespējams, nākotnē I.Zonenberga un SIA *HansaMatrix Ventpils* ceļi atkal krustosies.

Nelegālajā izgāztuvē atkārtotas pārbaudes

Netālu no Vangas kapiem jau gadiem atrodas nelegāli ierīkota izgāztuve, uz kuru atkritumus ved no malu malām – šādu ziņu pavasarī *Kurzemnieks* saņēma no Laidu pagasta iedzīvotājiem. Šobrīd izgāztuves likvidēšana lēni, bet notiek.

MĀJU LOGI UN BEIGTI LOPI

Laikrakstam apmeklējot nelegālo izgāztuvi, kas ierīkota pamestā karjerā, bija redzams, ka tajā izmesti pārpalikumi no vecu māju nojaukšanas, jaunāku laiku ēku būvgruži, sadzīves tehnika, ļoti daudz dažādas stikla taras, pārpalikumi no kapiem, proti, mākslīgās puķes, lentes, puķu podi, stikla un plastmasas sveču ietvari, fragmenti no kapu plāksnēm. Atkritumi redzami visā karjerā. Baisākais no atradumiem bija liellopu pārpalikumi. Vienā no bedres posmiem redzami daudzi liellopu galvaskausi, ko jau apskrubinājuši dzīvnieki, mētājas daudz kaulu. Turpat arī nesen izmesta lopa galva un vairāki jaunlopi, kuri sākuši trūdet, izplatot pamatīgu smirdoņu. Par atradumu *Kurzemnieks* paziņoja gan Valsts vides dienestam (VVD), gan Kuldīgas novada pašvaldības, gan Valsts policijai. Ņemot vērā atrastos dzīvnieku pārpalikumus, informācija tika nodota arī Pārtilkas un veterinārajam dienestam, kā arī Laidu pagasta pārvaldes vadītājam Andrim Neilandam. Vislielāko izmeklēšanu uzsāka VVD.

Piebraucamajam ceļam priekšā uzlikta barjera, teritorijā izvietotas aizlieguma zīmes, bet daļa atkritumu palikusi neizvesta – tāda šobrīd situācija karjerā.

VĒTĪ IZDARĪTO UN NEIZDARĪTO

20. jūlijā karjerā notika atkārtota VVD pārbaude, lai novērtētu, kā noris atkritumu savākšana un vai tiek pildīti Kuldīgas novada pašvaldības 10. jūnija paskaidrojumā norādītie uzdevumi un ievēroti termiņi. Pārbaudē piedalījās arī A.Neilands.

VVD konstatējis, ka vietām atkritumi savākti kaudzēs, bet tie nav aizvesti. Vietās, kur bijuši atkritumi, palikuši nesavākti polietilēnu plēvju gabali. Ziemeļrietumu daļā, vietā, kur atkritumi ir sabērti kopā ar laukakmeņiem, sāka to savākšana maisos, bet nav pabeigta. Citā vietā palikušas nesavāktas dažas stikla burkas utt. Izrauto koku celmi, kas savesti no citām vietām, sakrauti kaudzēs.

IZVESTS JAU 12 TONNU

VVD sagatavos lēmumu par vēl darāmo un, izvērtējot pašvaldības viedokli un darbu apjomu, noteiks izpildes termiņus.

Kā *Kurzemniekam* stāsta A.Neilands, līdz šim no izgāztuves aizvestas un *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* nodotas 12 tonnas atkritumu. Pēc provizorisks aplēsēm – jāizved aptuveni vēl tikpat. Par to, no kuras puses uz karjeru vesti beigtie dzīvnieki, pagasta vadītājam informācijas neesot. Savukārt Kuldīgas novada domē *Kurzemnieks* noskaidroja, ka līdz šim izgāztuves satīrīšana ir izmaksājusi 1225 eiro.

KO KONSTATĒJA?

VVD jau iepriekš apstiprināja, ka nelegālā atkritumu izgāztuve Laidos atrodas pašvaldībai piederošā

īpašumā, kas pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra derīgo izrakteņu atradņu reģistra datiem ir Kuldīgas novada pašvaldības īpašumā reģistrēta smilts atradne *Kļaviņas 1984*. Pēdējie dati ir par 1984. gadu, tad norādīts, ka smilts krājumu atlikums ir 51,85 tūkstoši m³. Atradnes pamatne un nogāzes ir apaugušas ar zāli, teritorija aizaugusi ar kokiem, tātad smilts ieguve ilgstoši nav notikusi. Bet nav veikta vietas konservācija vai atradnes reaktivācija.

Iepriekšējās pārbaudēs pašvaldība nav varējusi uzrādīt dokumentus par šo smilts atradni, tas ir, derīgo izrakteņu atradnes pasi un derīgo izrakteņu ieguves limitu, derīgo izrakteņu ieguves uzskaites dokumentus, derīgo izrakteņu ieguves projektu, rekultivācijas projektu.

Inspektori uz vietas konstatēja, ka teritorijā izgāztas divas kravas ar koku lapām, kas ir kopā ar mākslīgajiem ziediem un svečturēm. Pie karjera nogāzēm un uz tām ir izgāti sadzīves atkritumi (polietilēna plēves no skābsiena ruļļiem), būvniecības, elektronisko un elektrisko iekārtu atkritumi. Pārbaudes dienā pašvaldības darbinieki jau šķiroja atkritumus un vāca tos maisos, notiek teritorijas atbrīvošana no ilglaicīgi uzkrātajām dražām.

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15. panta 4. daļu zemes īpašnieks, kura īpašumā prettiesiski novietoti sadzīves, bīstamie un ražošanas atkritumi tiem neparedzētā vietā,

nodod tos apsaimniekotājam, kas ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu apsaimniekošanai, sedz apsaimniekošanas izmaksas un ir tiesīgs prasīt zaudējumu atlīdzību no atkritumu radītāja. Ja atkritumu radītājs ir noskaidrots, apsaimniekošanas izmaksas sedz vainīgais.

LĪDZ AUGUSTA BEIGĀM SOLA SAKOPT

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu nr. 570 *Derīgo izrakteņu ieguves kārtība* 83. un 86. punktu derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošina derīgo izrakteņu ieguves vietas (karjera) konservāciju, ja ieguvi pārtrauc uz laiku, kas ilgāks par pieciem gadiem. Derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošina ar derīgo izrakteņu ieguvi saistīto dokumentu glabāšanu, bet derīgo izrakteņu atradnes rekultivācija jāuzsāk gada laikā pēc ieguves pabeigšanas. Atbilstoši šiem noteikumiem 15. maijā VVD ir uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Līdz šim dienests ir sagatavojis un nosūtījis pašvaldībai viedokļa noskaidrošanai pārbaudes ziņojumu, kurā uzskaitīti paredzamie pasākumi nepilnību novēršanai un to īstenošanas termiņi. Pašvaldība vides sargiem jūnijā skaidrojusi, ka, ņemot vērā atkritumu daudzumu un pašvaldības finansiālās iespējas, lai atkritumus savāktu un nodotu apsaimniekotājiem, pašvaldība teritoriju sadalījusi trīs apsaimniekošanas zonās un darbus pabeigs līdz augusta beigām.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Cilvēku veido ģimene, darbs un spilgti līdzbiedri”

Vairāk nekā 43 gadi pavadīti kultūras darbā, amatu nosaukumiem mainoties, bet apvienojot to ar ģimeni, lauku darbiem jaunībā un košumdarzu tagad. Pasākumi, projekti, spilgtas personības līdzās – tāda ir Kuldīgas novada domes kultūras nodaļas vadītājas DACES REINKOPAS ikdiena.

Sarunu sākot, Dace no darba galda novāc dažādus uzmetumus un skices divām jaunām grāmatām. Par ko būs grāmatas?

Vēl domājām par nosaukumu, bet vienas tēma ir par tautastērpu un apģērbi Kuldīgas novadā un apkārtnē. Aija Jansone ir galvenā autore. Viņa strādā kopā ar Ingu Vīksnu, komandā bija arī neliķe Jolanta Mediņa. Otrā – par mākslinieku Indriķi Zeberīnu. Pagājušajā gadā Ziemeļvalstu mobilitātes programmā pašvaldību kultūras darbiniekiem bija iespēja doties pieredzes braucienā. Zviedrijā bijām stāstniecības muzejā. Viņi plaši un sazaroti sadarbojas stāstniecības jomā: ir gan pašiem savs muzejs, gan stāstniecības metode tiek integrēta dažādās auditorijās. Viņi māca bērniem par vēsturi, strādā skolās un bibliotēkās, veic arī sociālo funkciju, braucot pie demences slimniekiem un lasot priekšā pasakas. Viņiem ir milzīga datubāze un stāstnieku resursi, reģionā izveidots maršruts, pa kuru braucot, stāstus var klausīties vai nu telefonā, vai no stāstnieka, kurš sagaida katrā konkrētā vietā. Domājot, kā mēs varam veicināt, lai tūristi brauc uz pagastiem, jo tur notiek daudzās brīnišķīgas lietas, šis šķita labs piemērs. Tagad vācam kopā pagastu stāstus, kas var būt interesanti atbraucējiem. Skatījāmies, kā tās vietas izskatās dabā, jo uz šādu objektu veidošanu jāskatās kompleksi. Nav runa tikai par stāstu, ir svarīga piekļuve vietai, informācija, labiekārtošana, mārketingi. Un, protams, pats stāstnieks. Tā nonācām pie personībām, kas dzimuši vai dzīvojuši pagastos. Snēpele, kas izskatās ļoti gatava šim projektam – muiža ir brīnišķīgi sakārtota, arī parks. Muižā ir izveidota Zeberīna piemiņas istaba, tajā šobrīd notiek uzlabošana. Biedrība *Zelta kadri* startēja konkursā un dabūja šim mērķim naudu. Arī pašvaldība palīdz, lai taptu ekspozīcija. Kad taisījām Valda Līčīša grāmatu, māksliniece Katrīna Vasiļevska, kas veido grāmatu dizainu, ieinteresējās par Zeberīna zīmējumiem. Piesaistījām mākslas zinātnieci Ingridu Burāni. Viens iemesls ir vēsturiskās personības aktualizācija, bet otrs – pašvaldībai ļoti vajag skaistas grāmatas, kuru saturs saistīts ar Kuldīgu un ko var dāvināt, piemēram, skolu mēriem!

citiem projektiem un pasākumiem, kas ir dienas kārtībā. Esam izveidojuši rezumējumu no redzētā un dzirdētā, strādāsim kopā ar Aktīvās atpūtas centru, jo maršrutu izveidei vajag piesaistīt profesionāļus. Jāsāk arī domāt, kā mēs radīsim – apmācīsim stāstniekus.

Tāpat jums pandēmija nav likusi stāvēt dikā?

Nav bijis daudz laika par to domāt. Bija periods, kad strādāju no mājām, bet darbs vienalga bija ļoti intensīvs. Izmēģinājām trīs jaunus formātus. Organizējām sešas mūsu mūziķu koncertu tiešraides, saprotot, cik viegli vai grūti tas izdarāms, tai skaitā piedzīvojot arī dažādas tehniskas problēmas. Tas bija dubultefekts – ne tikai kultūras produkta piedāvājums, bet arī neliels atbalsts māksliniekiem, kuri tajā periodā bija bez darba. Otrs projekts bija autokino. Bija ļoti grūti saprast, kādas filmas rādīt. Cilvēku gaume ir dažāda, izvēli ierobežo arī tas, kādas filmas Latvijā ir iespēja rādīt. Viens ir pieklūt teju visām filmām internetā, bet, kad jānānāk līdz publiskai demonstrācijai, ir pilnīgi citas izvēles iespējas. Trešais bija četri veiksmīgi koncerti sporta skolas pagalmā.

Kā vērtējat Kuldīgas vasaras vitrāžas?

Piedāvājums bija interesants. Kad pilsētas svētku formātu gribējām mainīt ar spēku, tas neizdevās. Bet šis pasākums nācis brīvprātīgi, no sirds un situācijas. Manuprāt, šis formāts Kuldīgai ļoti piestāv. Problēma, ka nebijām gaidījuši tik daudz cilvēku. No pasākumu organizatoru puses bija izdarīts viss, lai ievērotu sanitāro protokolu, bet pārējā pilsētas vide arī bija cilvēku pilna.

Vai nav mīles par lielajiem pasākumiem, kas nenotika?

Neesmu no tiem, kas valdībai pārmet par ierobežojumiem, par to, ka kaut kas atcelts. Respektēju situāciju pasaulē. Tas, ka kādi neievēro noteikumus, nenozīmē, ka arī citiem nav jāievēro. Risks ir ārkārtīgi liels. Jebkurš, ja nonāktu slimā vietā, domas mainītu.

Domāju, ka cilvēkus baida neziņa, kas būs rudenī, kas vēlāk.

Vajag saprast un pieņemt. Ne vajag mocīties ar to neziņu. Dzīvo mierīgi!

Ir kādas metodes, kā sevi uzturēt mieru?

Tas atkarīgs no situācijas, kādā atrodi. Ja esi mākslinieks bez darba un ienākumiem, protams, stress ir daudz lielāks nekā man, sēžot savā birojā, saņemot mēnešalgu un meklējot jaunus formas savas eksistences atjaunojumam. Vīrusu nevar apturēt ne ar valdības lēmumu, ne citām administratīvām

metodēm. Viss atkarīgs tikai no cilvēku pašu attieksmes.

Kā, jūsuprāt, cilvēks kļūst par personību? Ar ģimenes dotu vai pašu spēkiem?

Tam, kas ielikts bērnībā, ir ļoti liela nozīme. Daudz nāk no ģimenes, no audzināšanas, no tradīcijām. Šīs lietas izveido pamatu, protams, arī iedzimtie talanti un spējas. Ne velti viens kļūst par mākslinieku, viens par zinātnieku, viens par tehniķi. Ir arī cilvēki, kuri sevī prot visus talantus apvienot. Es no tādiem neesmu. Esmu dziemsi... neteiksim – birokrāte, bet ar menedžeres īpašībām.

Menedžēt var daudz ko, ne tikai kultūru.

Pirmo augstāko izglītību es ieguvu Latvijas Valsts konservatorijas Kultūras darbinieku nodaļā. Mana specialitāte – kultūras darba organizatore-metodiķe. Tajā laikā tas saucās smalki: *Darba zinātniskā organizācija*. Tagad to sauc par menedžmentu. Tā ir prasme organizēt darbu. Šādu profesiju var izmantot jebkur. Ne velti mani studiju biedri strādā visvisādās jomās. Savulaik ir tirgojuši arī lauksaimniecības tehniku. Es esmu uzaugusi kultūras namā. Mamma Skaidrīte Melķe bija Skrundas kultūras nama direktore. Viņa kopā ar tēvu Viesturu Melķi to kultūras namu uzcēla. Ne jau burtiskā nozīmē, bet izveidoja par tādu, kādu mēs zinām tagad. Tēvs tolaik bija kolhoza priekšsēdētājs. Arī tagad bez mūsu otrajām pusītēm kultūras darbā būtu ļoti smagi. Tieši vīrs vai viņa darbavieta ļoti daudz var palīdzēt, kad jāriko pasākumi. Vajag celt, nest, vest. To visu redzēju ģimenē. Bērnība pagāja Skrundā, bet par personību, varētu teikt, sāku veidoties Dundagas laikā. Tur pie vecāmmammas Emmas Treigūtes dzīvoju piecus gadus, Dundagas skolā pabeidzu 8. klasi. Tur man bija ļoti stingra audzināšana.

Vecāki bija aizņēmti, tēvs arī bija iesaistījies kultūras dzīvē. Sestdienas, svētdienas, vakari pagāja ārpus mājas. Ģimenē bijām trīs māsiņas, no kurām vienu aizsūtīja uz Dundagu. Īpaši paklausīga bērnība nebija. Man bija radošas idejas, patika, kaut kur aizkļūt gan domās, gan fiziski. Man bija ļoti laba saikne ar vecoamamu un viņas māsām. Vecāmmamma bija Ulmanlaiku kundze, kas jau savā ģimenē bija ieguvusi ļoti labu audzināšanu. Pamatvērtības, kas dzīvē jānovērtē, man deva tieši viņa.

Kādas?

Pirmkārt, ētiskas īpašības. Nedari otram to, kas pašam nepatīk. Nevērtē, pirms nezini, kāpēc cilvēks tā rīkojies. Elementāras labas uzvedības normas sabiedrībā – gan savstarpējās attiecībās, gan atrodoties

Dace Reinkopa: „Mūsu ikdienas darbā absolūti nav negācijas. Ja neskaita to, ka kādreiz jāspēj iestāties par savu ideju. Mēs visu laiku skatāmies nākotnē, nav laika skatīties atpakaļ.”

Mazā Dace ar savas dzīves stiprājām sievietēm mammu Skaidrīti un mammas māsu.

Dacei Reinkopai vienmēr ļoti nozīmīga ir darbošanās Dziesmu svētku sagatavošanas un izbaudīšanas procesā. Kopā ar kolēģiem Dziesmu un deju svētkos vēl Kuldīgas rajona laikos.

Šī gada Jāņos ar vīru, dēliem, vedeklām, mazbērniem un suni.

Ja jums dažos vārdos būtu jāturpina teikums „Dace Reinkopa ir...”, ko jūs teiktu?

- **Eduards Reinkops**, vīrs: „Sava darba fanātiķe un puķes mīlošs cilvēks, kas vienmēr var rušīnāties dobēs. Arī laba sieva. Esam kopā tik daudzus gadus!”
- **Nellija Kleinberga**, bijusī Skrundas kultūras nama direktore, novada domes priekšsēde, tagad – Saldus medicīnas centra valdes priekšsēde: „Mana labākā draudzene, kura dzīvē bijusi arī mana skolotāja. Mūs daudz kas vieno, arī kultūras darbs un darbs, vadot pašvaldību. Kopā veiksmīgi esam veidojušas lielus pasākumus. Dace ir ļoti ģimeniska, laba mājsaimniece un mājasmāte, rūpējas par ģimenes tradīcijām. Dace mīl uzņemt viesus, pati braukt ciemos, daudz ceļot. Viņa ir ļoti atbildīga par to, ko uzņemas veikt. Ar sirdi un dvēseli viņa ir visos projektos.”
- **Līga Brence**, ilggadēja kolēģe Kuldīgas rajona kultūras nodaļā, Kuldīgas galvenās bibliotēkas vecākā bibliotekāre: „Kultūras nozari un procesus pārzinoša, radoša un atvērta. Prot strādāt komandā. Dace ir saimnieciska. Viņai nav sveša līdzjūtība, labprāt ieklausās savos cilvēkos un iespēju robežās cenšas palīdzēt.”
- **Aija Jansone**, Latvijas Etnogrāfiskā brīvības muzeja etnogrāfijas nodaļas vadītāja: „Es viņu apbrīnoju par to, ka viņa pārzina visas kultūras norises Kuldīgas novadā un apkārtnē. Dace ir cilvēks ar ļoti plašu interešu redzesloku. Viņai vienmēr ir reāli ieteikumi, ko gribētu izdarīt kultūras jomā, ko sagaida no citiem. Mēs, par zinātni runājot, iespēju robežās to respektējam. Ar Daci ir ļoti patīkami pusvienpadsmitiem. Fiziskā ziņā darbs dārzā noteikti nav atpūta, bet galvas tīrīšana tā ir ļoti laba.

Manā dārzā nav neviena dille, neviens loks vai tomāts.

Ir taču bijuši.

Kādreiz – jā. Ieprecējies īstā lauku saimniecībā. Visu ko vajadzēja ģimenes iztikšanai, paši izaudzējām. Bullus audzējām, lai tiktu pie naudas *žigulim*. Ir bijušas arī biešu vagas un kartupeļu lauks, un milzīgas tomātu siltumnīcas. Nesen pēcpusdienā ap pieciem braucu no Kuldīgas uz Skrundu. Netālu no Skrundas redzēju, ka cilvēki ar rokām vāc sienu. Biju paši nezina, ka atstāt zāli var tikai starpbrīdī vai aplausu laikā, vai viņiem tas šķiet normāli, ka tiek traucēts citiem apmeklētājiem. Tās nav lietas, ko iemāca skolā vai augstskolā. Tikai ģimenē. Diemžēl daudzas vērtības aiziet zudībā.

Jums tās jādod tālāk!

Cenšos, bet tas nav tik vienkārši. Mūsdienās ģimenes vairs nedzīvo tik cieši kopā. Ar šī laika domāšanu saprotu, ka ne visu vajag uzspiest. Gan jau kaut kas aizķersies un nosēdīsies tāpat. Tāpēc ļoti svarīgi uzturēt dzīves ģimenes tradīcijas, kad visi esam kopā.

Vēl ārkārtīgi svarīga lieta, kas man ir ieaudzināta: ja esi apsoļinjis – izdari! Ja esmu pateikusi, ka būs, tad cenšos, lai būtu, un solījumu pildu. Tas gan attiecībā pret citiem. Ar saviem plāniem tā neiznāk. Rodas visādi iemesli, kad nevari izdarīt gribēto. Pietrūkst laika...

Vai atliek laiks vaļaspriekiem? Kādiem?

Mans vislielākais vaļaspriekis ir dārzs, bet arī tam nepietiek tik daudz laika, cik vajadzētu. Man ļoti patīk puķes. Tas arī nācis no bērnības, jo gan vecāmmamai, gan mammai bija ļoti skaisti puķu dārzīti. Katru vakaru no dārza istabā ieeju ne ātrāk par desmitiem, pusvienpadsmitiem. Fiziskā ziņā darbs dārzā noteikti nav atpūta, bet galvas tīrīšana tā ir ļoti laba.

Manā dārzā nav neviena dille, neviens loks vai tomāts.

Ir taču bijuši.

Kādreiz – jā. Ieprecējies īstā lauku saimniecībā. Visu ko vajadzēja ģimenes iztikšanai, paši izaudzējām. Bullus audzējām, lai tiktu pie naudas *žigulim*. Ir bijušas arī biešu vagas un kartupeļu lauks, un milzīgas tomātu siltumnīcas. Nesen pēcpusdienā ap pieciem braucu no Kuldīgas uz Skrundu. Netālu no Skrundas redzēju, ka cilvēki ar rokām vāc sienu. Biju paši nezina, ka atstāt zāli var tikai starpbrīdī vai aplausu laikā, vai viņiem tas šķiet normāli, ka tiek traucēts citiem apmeklētājiem. Tās nav lietas, ko iemāca skolā vai augstskolā. Tikai ģimenē. Diemžēl daudzas vērtības aiziet zudībā.

Jums tās jādod tālāk!

Cenšos, bet tas nav tik vienkārši. Mūsdienās ģimenes vairs nedzīvo tik cieši kopā. Ar šī laika domāšanu saprotu, ka ne visu vajag uzspiest. Gan jau kaut kas aizķersies un nosēdīsies tāpat. Tāpēc ļoti svarīgi uzturēt dzīves ģimenes tradīcijas, kad visi esam kopā.

Vai sekojat modei?

Droši vien. Kādreiz vīramātei bija pilna sēta ar rozēm. Kad 1991. gadā sākām veidot savu daiļdārzu, rožu dobi likvidējām, jo šķita, ka vecmodīga. Tagad stiepu rozes atpakaļ. Viena vēl ir saglabājusies, to kā mīļu piemiņu no vīramātes ļoti saudzēju.

Ko vērs par to saka?

Palīdz, cik var. Viņam gan ir sava saimniecība. 2013. gadā dabūjām Eiropas naudu un izveidojām ogu krūmu dārzu. Mums ir melleņu lauks. Tās prasa milzīgu darbu. Šogad ogas ir lielākas, bet, šķiet, būs mazākas. Nav tik vienkārši apvienot darbu ar dzīvi.

Jūs esat precējies 40 gadu. Ja jau vīrs visu šo laiku pacietis sievas aizņemību darbā, tad viss kārtībā!

Esmu ļoti lielu pateicību parādā ģimenei. Viņi man ir atbalsts un palīgi. Mums ir divi dēli. Kaspars

„Manu personību ir veidojušas tradīcijas ģimenē – kopīga svētku svinēšana. Noteikti kolēģi, kas paši ir spilgtas personības, piemēram, Nellija Kleinberga, Maruta Rozīte, Līga Brence, Ramona Irbe. Arī dažādu pasākumu rīkošana – Kārļa Davidova čellistu konkursi, burdona festivāls, Kurzemes Dziesmu svētki. Arī Atzinības krusta, valsts augstākā apbalvojuma, saņemšana.”

No Valsts prezidenta Valda Zatlera rokām saņemts apbalvojums – Atzinības krusts.

ir vecākais, jau stabils savā dzīvē, noenkurojies Rīgā. Jānis vēl gatavojas būt stabils. Strādā Rīgā, bet gandrīz visas nedēļas nogales brauc mājās, ar savu dzīvesbiedri iesaistās darbos. Mazbērni man ir divi – Luīze un Leo. Es savu ģimeni tik bezgala mīlu, ka izteikt nevaru. Viņi ir mans dārgums!

Visi ir Latvijā. Tāpat tas ir iespējams.

Protams. Bet arī tas ir ļoti individuāli. Absolūti nenosodu tos, kas brauc projām. Divu stundu lidojums – un esi mājās no daudzām vietām pasaulē. Uz Rīgu arī braucam divas stundas. Zinu, ka pati nekad projām nebrauktu, bet tas nenozīmē, ka citi to nedrīkst.

Kas jūs šeit tur?

Te ir manas mājas! Citur dzīvi šajā vietā ieaugusi ar visām saknēm. Man nav problēmu iedzīvoties citā vidē, bet ir ļoti svarīga māju un pieredzes izjūta, ir svarīgi, ka esmu vietā, kas ir mana. Ne jau no īpašuma viedokļa runājot.

Vai vairāk sevi uztverat kā skrudniecei vai kuldīdzniecei?

Es esmu kaut kur pa vidu. Skrunda ir mana dzimtene, bet jau 26 gadus strādājot šeit, Kuldīga ir panēmusi manu sirdi. Man darbā vienmēr ir bijis jāskatās pāri robežām – pagastu, kultūras nozari. Drīzāk man visu laiku bijusi rūpe, lai kultūras dzīve attīstās visā novadā. Protams, bijuši jau tājumi, kas saistīti tieši ar pilsētas infrastruktūru. Kad atnācu strādāt uz Kuldīgu, man prasīja, ko gribu sasniegt. Pirmais, ko atbildēju: sakārtot infrastruktūru. Bet tas nav tik vienkārši. Pagāja daudz gadi, kamēr tikām pie bibliotēkas normālās telpās, atjaunojām muzeju, uzcēlām jaunu mūzikas skolu. Visos šajos procesos ļoti cieši esmu bijusi klāt.

Pēc teritoriālās reformas kļūst nāks Skrunda un Alsunga.

Ar Alsungu neesmu sarāvusi

raiona padomē, mēs izveidojām *Etniskās kultūras centru „Sūiti”*. Biju viena no tiem, kas sūtus mudināja to darīt. Tas bija laiks, kad no kultūrpolitikas viedokļa etniskās kultūras un kultūrvēsturiskās vērtības tika virzītas priekšplānā, solot atbalstu. Tas bija kultūras ministres Demakovas laiks. Kopā ar Rīgas kolēģiem mudinājām sūtus veidot biedrību, lai vieglāk piesaistītu finansējumu. Kā tagad viņi ir attīstījuši savu pašapziņu! Man milzīgs prieks par to!

No kurienes lielā pretestība?

Es par to daudz esmu domājusi un īsti nesaprotu, kāpēc. No identitātes un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas viedokļa es neredzu nevienu indikāciju, kas varētu liecināt par apdraudējumu reformas rezultātā. Man šķiet, ka, esot vienā novadā, būtu vairāk iespējas palīdzēt. Ko tad tie – labā nozīmē izņemti – domā, ka viņiem neļaus dziedāt vai nēsāt tautas tērpu, cept sklandraušus? Ar suntu identitāti visi gredzenosies un leposies, jo tā ir vērtība. Es arī gredzenos, jo, pateicoties sūtiem, par savu darbu esmu saņēmusi valsts augstāko apbalvojumu – Atzinības krustu. Bet labot ceļus, savākt atkritumus un nodrošināt sociālos pakalpojumus... Tas viss nekādi nav saistīts ar identitāti.

Kā ir ar Skrundu?

Skrunda šajos gados ir gājusi savu ceļu, varbūt atšķirīgu no tā, kas notiek Kuldīgas novadā. Mēs esam kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu izvirzījuši kā ļoti nozīmīgu prioritāti. Es kā palīdzējis veidot novada tēlu. Tas, kas Kuldīgā notiek ar restaurācijas būvniecību, notiek atšķirīgāk nekā Skrundā. Mācīsimies atkal strādāt kopā. Kultūras kolektīvi Skrundas novadā ir ļoti labi, kultūras dzīve – aktīva. Domāju, ka viss būs kārtībā. Pazīt mēs viens otru pazīstam. Gan jau būs labi.

Ekonomiku nedrīkst nobremzēt

Daiga Bitīniece
Lāsmas Reimanes foto

Par parlamenta darbu, novadu reformu, partijām un vēlēšanām, kā arī citiem aktuāliem jautājumiem saruna ar deputāti Ilzi Indriksoni (*Nacionālā apvienība*), kura Saeimā ievēlta no Kurzemes.

Jūs bijāt viena no tām deputātem, kas vēlējās, lai būtu Suitu novads.

Saskaņā ar lielu risku, ja Ventspils būtu kopā ar Ventspils novadu, tas mani mudināja Jūrkalnes pagastu virzīt uz Kuldīgas novadu. Ventspilij citas prioritātes, cita programma. Pirms tam gan nebija izdevies parunāties ar novadu cilvēkiem. Termins bija tik īss, priekšlikums bija jāiesniedz. Uzreiz saņēmu dažādu reakciju. Aizbraucu uz Jūrkalni, tikos ar Ventspils novada pašvaldības pārstāvjiem. Teicu, ka nākotnē būtu svarīgi, ka visi suiti būtu vienā novadā. Bet mani pārliecināja viņu praktiskie argumenti, arī pozīcija, ka patīkot kopā dejojot, dziedāt, aust, radīt, bet naudu gribētu skaitīt katrs atsevišķi. Viņi saredz, ka novadi sadarbojoties var vairāk. Ceru, ka tā arī būs.

Tātad ir labi, ka Ventspils paliek kā pilsēta, nevis kopā ar visu novadu?

Jā, tas ir pareizais lēmums. Ne vairāk par pilsētu, bet gan par novadu domājot. Kad šo priekšlikumu iesniedzu jau otrajā lasījumā, mēģināju pārliecināt kolēģus vairāk tāpēc, ka, sarēķinot iedzīvotāju pārstāvniecību un iespēju ietekmēt procesus, sapratu, ka novadam nebūs nekādas teikšanas šajā pašvaldībā, ka attīstība tendēta uz pilsētas interesēm.

Saeimā esat otro gadu. Vai varat nosaukt kādas lietas, kas jau ir izdevušās, un tādas, kas nav?

Manuprāt, daudzas lietas ir izdevušās budžeta plānošanas procesā, iedzīloties tā būtībā un vērtējot, skatoties iedzīvotāju vajadzības. Ir izdevies pārmērīgi ātri neizdarīt soļus, kas varētu kaitēt. Ir bijušas reizes, kad bijis jānobremzē. Mani ļoti apbēdināja pirmais stāsts par dīkstāves pabalstiem, ko mēs Saeimā redzējām kā labu instrumentu un iespējas, bet ar pārmērīgiem administratīviem šķēršļiem tas tika sabojāts. Jutos bez vainas vainīga. Saeima jau nelika nekādus šķēršļus, tos uzlika Ieņēmumu dienests un Finanšu ministrija, paņemot kritērijus, kas neatbilst krīzes situācijai. Beigās daudzi šķēršļi tika noņemti, atvieglināti. Pēdējais, kas labi izdevās, ir atbalsts tiem jaunajiem speciālistiem, kas beiguši augstskolu, atraduši darbu un krīzes laikā to zaudējuši, un nekvalificējas bezdarbnieka pabalstam. Viņiem divus mēnešus būs 500 eiro, pēc tam divus – 375 eiro, un jādara arī viss, lai tiktu atpakaļ darba tirgū. Tas bija būtiski, lai jaunieši neaizbēgtu no Latvijas un justu, ka valsts par viņiem atcerējusies.

Kas visvairāk cieta Covid-19 dēļ Latvijā? Vai tūrisma uzņēmēji?

Nē, domāju, ka radošie cilvēki, kultūras nozare. Ar tūrisma uzņēmējiem bija divējādi. Lielās viesnī-

„Nauda ir jāliek tajos objektos, kas ilgtermiņā svarīgi, piemēram, ja novada centrā jābūvē skola, tad tas ir jādara.”

cas vērs ciet, cieta darbinieki. Uzņēmējiem bija stabilāka situācija, bija uzkrājuši rezerves. Bet viena daļa lauku māju bija apdzīvotas. Pilsētnieki gribēja pamukt pie dabas. Kultūrā cilvēki sāka saprast, ka ir sociāli mazaizsargāti. Viena daļa nesaņēma dīkstāves pabalstu vai arī tas bija ļoti niecīgs. Kultūra vēl aizvien cieš. Pasākumi ir atļauti, bet ļoti ierobežoti. Ceru, ka izdosies realizēt izstrādāto atbalsta sistēmu kultūras darbiniekiem.

Kad ievēlēja šo tik atšķirīgo Saeimu, valdību ilgi nevarēja izveidot. Vai nu pieslēpšanās process beidzies? Vai Covid-19 krīze kaut ko sarežģīja vai tieši otrādi – saliedēja?

Noteikti saliedēja. Pirmie divi mēneši bija tādi, ka visi koncentrējās, kā risināt reālās lietas. Spītība un politika palika mazliet malā. Bet pieslēpšanās šajā koalīcijā, valdībā laikam nekad nebeigsies. Esam pārāk atšķirīgi. Bet ir lietas, pie kurām varam strādāt kopā. Tā ir interesanta pieredze, ka tik atšķirīgu partiju koalīcijas laikā var izdarīt to, kas agrāk mazai, konsolidētai valdībai nebija izdevies. Tās pašas novadu reformas jautājumā beigās līdz rezultātam tikām. Un ir ticība, ka izdosies.

Vai jums kā tautas priekšstāvei nav bažas, ka tik daudz naudas tagad aizņemamies, lai sildītu ekonomiku.

Daudz diskutējam, regulāri arī budžeta komisijā. Prasījām atskaites par budžeta izpildēm, par aizņemšanos no Valsts kases, cik un uz kādām likmēm. Nauda šobrīd pasaulē ir salīdzinoši lēta, Latvija ir reitīngā augšgalā, kas nodrošina labus nosacījumus, šobrīd lēti ir īstermiņa aizdevumi, ko arī izmantojam. Skatoties uz Eiropu kopumā, mūsu budžets ir mazāk noslogots ar kredītiem nekā vairums citu, izņemot Vāciju ar tās lielo mega uzkrājumu un varbūt vēl kādu valsti. Līdz šim

„Latvieši katrās vēlēšanās dibina vienu vai divas jaunas partijas. Tie, kas ir enerģijas pilni, nāciet tajās vecajās! Lieciet savas idejas klāt, uzlabojiet!” saka Ilze Indriksona (*Nacionālā apvienība*).

budžetu neesam ļoti apgrūtinājuši, mēs neesam sliktākajā galā. Ja šobrīd neieguldīsim, tad riski ir daudz būtiskāki, Eiropa aizies lieliem soļiem, mēs paliksim iepakāšus. Ekonomiku šobrīd nedrīkstam ne pa centimetru nobremzēt. Bija jau pauze, baidījās, privātais sektors sabremzējās.

Tagad aiziet tādi projekti, kuri jau bija uzkrastīti.

Jā. Ļoti atbalstīju un vēl aizvien mudinu atbalstīt iespēju aizņemties arī pašvaldībām. Svarīgākais ir projektu gatavība, iespēja ātri un kvalitatīvi tos īstenot un ilgtspēja. Tie, kas sēdēja ar gataviem projektiem un neguleja, tagad varēs izdarīt.

Bet saistībā ar novadu reformu – dos jau tur, kur veidojas jaunie novadi?

Likums beidzot ir pieņemts. Lemšana notiks pašu topošo novadu teritorijā. Paši nāk kopā un lemj. Katrs ar savu iedzīvotāju pārstāvniecības balsīm vienojas, kas svarīgs visiem. Lielākam vienmēr ir iespēja ietekmēt procesu. Ja redzēs, ka grib ko darīt, kas nav atbilstošs nākotnes novada vajadzībām, tad var nesaskaņot. Mēs ļoti daudz ieguldām būvēs. Tāda vēsturiska tendence ieguldīt nevis cilvēkos, bet būvēs. Tas šajā brīdī būtu rūpīgi jāvērtē. Arī krīzē ir daudz jāiegulda cilvēkos. Bet es iestājos pret pagaidu sabiedrisko darbu programmu, t.s. simtlatniekiem, kad bija ideja, ka tā jāpaplašina. Nē, viņiem ir jāapgūst cita profesija, jāiet darba tirgū, nevar ļaut, ka sešas stundas dienā pastrādā un plānots bija maksāt 200 eiro. Tā ir negodīga konkurence pret tiem uzņēmējiem, kam jāmeklē darbinieki, aktuāli īpaši reģionos, kur ir zemāks atalgojums.

Kā vērtējat, ka pašvaldību vēlēšanām jaunajos novados nevarēs veidot vēlēšanu apvienības, ka jābūt partiju sarakstam?

Jā, es biju par to. Vēlēšanu apvienības būtu jāreģistrē līdzīgi kā bied-

rības, būtu jāievēro vēlēšanu nosacījumi, finansējuma caurspīdīgums ar pastiprinātu kontroli. Vēlēšanu apvienība tiktu pielīdzināta vietējai partijai. Talsu novadā ir divas vietējās partijas. Kuldīgā arī ir vietējā partija. Kāpēc kāpt soli atpakaļ? Tām partijām, kas ir nodibinātas, zudis interese uzturēt jau izveidoto. Vēlēšanu apvienība ir īstermiņa organizācija. Tikko ir ilgtermiņa partija (lielāka vai vietējā), cilvēku atbildība ir lielāka. Viens, ko aizvien ceru, ka ar Valsts prezidenta uzstājību nonāksim pie nulles līmeņa, kur būtu istā vieta vēlēšanu apvienībām, kopienām, cilvēku grupām.

Kā tas izpaudīsies?

Katrā pagastā vai arī vairākos mazākos pēc vienošanās varēs vēlē savus pārstāvjus valdē vai padomē neatkarīgi no partijas piederības. Cilvēki nevis vienā dienā, bet pat mēneša laikā varēs nobalstot elektroniski vai klātienē pagasta pārvaldē. Viņi būtu ar lemtāties tiesībām savā vietējā kopienā, piemēram, kādus tieši vietējā mēroga pasākumus grib realizēt.

Ja tāda padome izveidosies Alšungā, tad nevis Kuldīgas novada dome izdomās, ko darīs Alšungā, bet gan šī padome?

Jā, šie vietējie cilvēki. Iesniegs savus lēmumprojekts, uzdos jautājumus. Tā būtu tieši ietekme no iedzīvotājiem uz domi. Tik lielos novados, kādi būs, tas ir būtiskākais. Uzskatu, ka arī budžeta plānošanā jābūt tiešai sasaistei.

Tātad viens ietekmes ceļš būtu kāds no Alšungas ievēlēts Kuldīgas novada dome, bet otrs – šāda padome.

Ja. Mums bija priekšlikums, ka pašvaldības vadītājs arī var kandidēt nultajā līmenī un, ja cilvēki viņam uzticas un ievēl, viņam reizē ir divi amati. Ir gan vēlēts pārstāvis, gan izpildvaras darbinieks.

Tas būs bezmaksas darbs?

Runājām, ka sabiedriskā kārtībā

izdevumi būtu jāsedz. Ir lieli pagasti, jābrauc 20 – 30 km, nevajadzētu veltīt tam savus resursus.

Bet tas vēl nav izstrādāts.

Nav vēl. Šobrīd ir kompromisa variants, ka būs atsevišķs likums, kur viss būs atrunāts. Ir divējāda sajūta. Atbalstu, lai ir lielāka demokrātija, bet tie cilvēki, kas ir vadījuši pašvaldību, saprot, cik tas ir ļoti sarežģīts process, jo būs jākomunicē ne tikai ar deputātiem un pagasta pārvalžu vadītājiem, bet ar katru izveidoto tiešvēlēto institūciju.

Vai Nacionālā apvienība jau runājusi par to, cik pašvaldībās domājat startēt?

Ņemot vērā, ka novadu būs daudz mazāk, mērķis ir startēt visos.

Esat strādājusi Talsu novada domē. Vai, roku uz sirds liekot, varat teikt, jā, šai reformai bija jābūt? Tik daudzi blāva, ka nevajag.

Reformai bija jābūt. Bet bija jānāk komplektā ar visiem likumiem reizē. Bet izvēlējas citu ceļu. Vispirms uzlika bildi, lai visi izņemamas, izdiskutē. Kad redz, kāda ir bilde, tad redz, ko liks pašvaldību likumā. Negribēja labot un precizēt vienlaikus daudzus likumus, bet pa vienam. Saredzēja, ka tā efektīvāk varēs izdarīt, iztērēs mazāk resursu. Bet tas apgrūtināja lēmumu pieņemšanu arī par nulto līmeni. Nevar lemt par vēlēšanām, ievēlēšanas procesu, ja nezina, ko īsti darīs. Reforma nav burvju nūjiņa. Talsu novada pieredze pierāda, ka arī lielā novadā var neveikties, var būt nesaprašanās. Tajā pašā laikā ir mazi novadi, kur ar ierobežotiem resursiem mērķtiecīgi izdara daudz ko labu.

Nacionālās apvienības nodaļa Kuldīgā īpaši nav jūtama.

Mēs sazināties, tikāmies pirms Covid krīzes. Roberts Zīle bija uz tikšanās ar jauniešiem skolā. Tikāmies ar nodaļas pārstāvjiem, diskutējām par jaunajām lietām, par vēlēšanām. Par to, kas svarīgs novadam. Šobrīd ir attālinātā saziņas forma. Tie, kas ir domē, dara ikdienas deputātu darbu, mazliet ir opozīcijā. Pārējie nodaļā dod informāciju, apmainās viedokļiem.

Kā vērtējat pašvaldību sadarbību Kurzēmē? Kurzemes plānošanas reģionu?

Gribētos, lai Kurzeme mazliet labāk sadarbotos. Iedzīvotāju ziņā skaitliski esam maz palikuši, un, lai sadzirdētu Rīgā, Kurzemei vairāk savstarpēji jārunā. Reģiona līmenim jābūt mazam un koncentrētam, bet ar lielāku valsts iesaisti, vajadzētu vairāk nodot – transporta, pārvadājumu, ceļu funkcijas. Kādava pārdzīvo, ka nu nonākusi pie Tukuma (Zemgales plānošanas reģionā). Manā redzējumā Tukums ir Kurzēmē. Kurzemes spēms tad kļūtu mazliet lielāks un ietekmīgāks. Kuldīga ir Kurzemes centrs un sirds. Ērtākais satikšanās punkts. Kuldīgai būs liela nozīme pārējās Kurzemes kopā turēšanā.

Pašvaldība cīnīsies ar latvāni, iesaistot iedzīvotājus

Kuldīgas novada būvvalde kopā ar citu jomu speciālistiem šobrīd izstrādā jaunu plānu latvāņu ierobežošanai.

„Lai velti nešķiestu līdzekļus, jāizstrādā un jāievieš efektīvākas metodes, ar latvāni jācīnās kopīgi,” teic Kuldīgas būvvaldes vadītājas vietniece vides pārvaldībā Madara Vanaga.

AUG TIK UN TĀ

Kā skaidro būvvaldes vadītājas vietniece vides pārvaldībā Madara Vanaga, plāns top pieciem gadiem. Valsts augu aizsardzības dienestam pieprasīta piekļuve datu bāzei, lai ne tikai kopumā, bet jau detalizētāk apzinātu teritorijas, kur šī invazīvā suga izplatās. Padomju gados no Kaukāza ievestais un par perspektīvu lopbarības augu uzskatītais Sosnovska latvānis jau draudīgi pietuvojies un izplatījies arī pilsētā. Kuldīgā ir vietas, kur latvāni izauguši divus metrus, kaut zemes īpašnieks gadu no gada ar to cīnījies. Šogad pašvaldības teritorijās *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* no agra pavasara līdz šim brīdim plāvuši trīs reizes, bet latvānis tik un tā aug. M. Vanaga piebilst, ka šāda mehāniska aplaušana ne vienmēr ir

efektīvākais veids. To atzinuši arī agronomi un augu aizsardzības speciālisti, tāpēc jāreķina, vai ieguldītais darbs atmaksājas. Lai velti nešķiestu līdzekļus, jāizstrādā un jāievieš efektīvākas metodes.

INFORMĒS IEDZĪVOTĀJUS

„Cīņa būs ilgstoša, tā nebūs viegla un prasīs finansiālu segumu,” norāda speciāliste. „Latvāni aug gan pašvaldības, gan valsts, gan juridisko un privātpersonu īpašumos. Nav doma iedzīvotājus sodīt, bet palīdzēt. Plānots, ka pirmos pāris gadus ar latvāņiem cīnās pati pašvaldība, aicinot iedzīvotājus pievienoties un informējot par šiem pasākumiem. Plāns stāsies spēkā 2021. gadā, pirmais seminārs zemes īpašniekiem, kuru teritorijas apdraud vai kurās jau latvānis izplatījies, varētu būt šī gada rudenī. Informēsim un aicināsim iesaistīties visu sabiedrību, jo ar latvāni vienam cīnīties ir bezjēdzīgi. Sēklas ātri izplatās un spējīgas visur iesakņoties tā, ka nav vienkārši iznīcināt.”

VISI KOPĀ

Kuldīgas novada pašvaldībā konstatēts, ka lielākās latvāņu platības ir Pelčos, sēklas pa Aleksūpīti atplūst līdz Kuldīgai, tās ir tik dīgtspējīgas, ka ieaug pat Rātslaukuma bruģī, spēcīgās sakņu sistēmas dēļ augs grūti iznīcināms. Metodes ir dažādas, bet ne katrreiz efektīvas: pie ūdeņiem ķīmiskos līdzekļus lietot nedrīkst, bet tieši tur ir lielākā izplatība. Sakņu izdušana iespējama nelielās platībās, bet arī tas izrādījies velti, ja nav pareizi un īstā brīdī darīts. Tāpat nav līdzējusi regulāra applaušana. „Jācīnās visiem kopā. Iesaistīsim arī pašvaldības policiju, taču, kā jau teicu, mērķis nav sodīt, bet informēt un izglītot,” piebilst M. Vanaga.

Šobrīd latvāni ir pilnbriedā un bīstami, tāpēc cīnīties ne vien grūti, bet veselības aizsardzības nolūkos bez droša ekipējuma nav arī vēlams. Taču, kā saka, ragavas jākaļ vasarā. Kuldīgas novada dome nesēn ķērusies pie jauna invazīvās sugas apkarošanas plāna, kuru sāks īstenot nākamgad.

ZINĀMAIS PAR NEZINĀMO

- Izplatītākā suga Latvijā – Sosnovska latvānis, tam ļoti līdzīgs ir Mantegaca latvānis, kas nav tik agresīvs. Latvijā Sosnovska latvānis ieviests pagājušā gadsimta 50.–60. gados kā lopbarības un nektāra augš.
- Dzintene – Kaukāza kalnu reģions.
- Var izaugt līdz četriem metriem.
- Garšo aītam, govīm un kazām.
- Bīstamākā invazīvā suga Latvijā. Invazīvs augs – tāds, kas, ievests svešā vidē, kļūst agresīvs un apdraud citus augus, rada kaitējumu videi un veselībai.
- Likumdošana paredz, ka zemes īpašnieka vai valdītāja pienākums ir invazīvās augu sugas savā zemē iznīcināt.
- Rada toksiskus apdegumus cilvēka ādai un elpceļiem.
- Latvānis satur toksiskas vielas, kas, saulē saskaroties ar cilvēka ādu, var izraisīt spēcīgu niezi, apsārtumus, ādas pietūkumu un čūlas.
- Bīstama ir ne vien tieša saskare ar latvāni, bet arī tā

izgarojumu ieelpošana. Pat tad, ja istabā būs atstātas drēbes, kas vilktas latvāņu audzē, var gūt elpceļu apdegumus.

- Latvānis vairojas ar sēklām, kas attīstās baltos vai viegli rozā ziedu čemuros. Zaļās sēklas iesējas zemē un gādā par jaunu latvāņu paaudzi. Uz vienu kvadrātmetru latvāņu var nogatavoties 2000 – 4000 sēklu. Lai ierobežotu latvāni, būtiski ir neļaut sēklām izplatīties.
- Latvānis labi jūtas nekoptās lauksaimniecības zemēs, krūmājos, plašās plāvās, aizaugušos grāvjos, upju tuvumā un mežmalās, kur to iznīdēt ir īpaši grūti. Tagad bieži sastopams arī koptu lauku sētu tuvumā.
- Kuldīgas novada pašvaldībā lielākā latvāņu apsēstā platība konstatēta Pelču pagastā. No turienes pa Aleksūpīti sēklas atplūst līdz Kuldīgai, tās ir tik dīgtspējīgas, ka ieaug pat Rātslaukuma bruģī.

TAUTSAIMNIECĪBA

Atvērtās dienas laukos būs

Arī šogad asociācija *Lauku ceļotājs (LC)* rīko *Atvērtās dienas laukos*.

Tas ir lauku apceļošanas un iepazīšanas pasākums, kas notiek septīto gadu un iepriekš tika organizēts divas reizes: pavasarī un rudenī. Šogad iekavēja pandēmija, tāpēc *Atvērtās dienas laukos* būs vasaras izskaņā – 22. un 23. augustā. Viesiem atvērti būs 180 objekti visos Latvijas vēsturiskajos novados. Mūsupusē tie ir: viesnīca *Virkas muiža* Kuldīgā, piemājas saimniecība *Zemturi* Laidos, Alsungas murkšķu audzētava, suitu amatniecības un mākslas telpa *Rija*, Ēdoles pils, keramikas darbnīca *Saules ceplis* Padurē un atpūtas komplekss *Usmas meķi* Rendā.

Kā norāda LC prezidente Asnāte Ziemele, tā ir iespēja paviesoties gan mazās piemājas saimniecībās, gan lielās un modernās ražotnēs. Ciemos pie sevis gaidīs

Informāciju par katru saimniecību, tās piedāvājumu, apmeklējuma laiku un maksu var redzēt mājaslapā: celotajs.lv/atvertasdienas.

dažādi lauku tūrisma uzņēmumi. Organizatori tādējādi popularizē lauku labumus, atpūtas iespējas, mūsu lauksaimniecības ražojumus, amatniecību un citas nozares. Savukārt ceļotājiem izdevīgi, jo pasākuma dienās saimnieki piedāvā atlaides, īpaši sagatavotas programmas, rīkos izziņošas ekskursijas, koncertus, spēles rotaļas, gardumu degustācijas. Turklāt ne katru dienu iespējams paviesoties pie tādām saimniecībām, kas ikdienā vairāk laika velta ražošanai vai arī ir sastopami tikai tirdziņos, taču šoreiz būs mājās.

Celsim galdā vietējo

Sākusies Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) akcija *Ceļam galdā vietējo lauksaimniecības produkcijas ražotājiem un pavāriem*.

Akcija noritēs līdz 2. oktobrim, tās nolūks ir iepazīstināt sabiedrību ar to, kādi ir Latvijas vietējie pārtikas ražotāji un kādus produktus viņi piedāvā, kā arī veicināt mūsu ražojumu noietu. Piedalīties var ikviens šefpavārs vai saimniece no uzņēmuma, kas ikdienā piedāvā ēdināšanas pakalpojumus. Daudzveidīgo piedāvājumu iepazīšanai izveidoti četri maršruti visā Latvijā: Zemgalē, Vidzemē, Latgalē un Kurzemē. Pavāru uzdevums būs izveidot ēdiena recepti, kurā izmantoti vismaz 75% Latvijas pārtikas produktu un ēdiena pamatsastāvdaļas iegādātas pie kāda no elek-

troniskajā katalogā www.novadagarsa.lv iekļautajiem ražotājiem.

Ēdienu tapšanu filmēs *Novada garšas* komanda, visi video tiks publicēti LLKC feisbuka oficiālajā vietnē. Lai pasākuma vērotāji un balsotāji atšķirtu, no kuras puses ir pavārs, jāvadās pēc vēsturisko novadu nosaukuma – Kurzeme, Zemgale, Vidzeme, Latgale. Visvairāk skatītāju simpātiju saņēmušais pavārs vai saimniece tiks godalgots ar iespēju par 300 eiro iegādāties produktus savam ēdināšanas uzņēmumam no minētā kataloga. Visi varēs piedalīties LLKC rīkotajā vienas dienas pieredzes apmaiņas braucienā pie Latvijas zemniekiem un pārtikas ražotājiem. Savukārt visaktīvākais balsotājs saņems dāvanu karti maltītei pie pavāra uzvarētāja.

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

187. kārtā Pazīstama kā *Drakulas pils*, lai arī tā ir tikai viena no daudzajām pilīm, kas tiek saistītas ar Brema Stokera romāna *Drakula* galveno varoni. Mūsdienās pilī iekārtots muzejs. Šī pils ir valsts nacionālais piemineklis.

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Atbildi gaidām līdz **30. jūlijā 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

186. kārtas atbilde: Belvedere, Vīne, Austrija.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

FOTOKONKURSS

Atrodi šajā fotogrāfijā lieko elementu!

Atrodi lieko!

Ēka atrodas Kuldīgā, Baznīcas ielā.

Atbildes līdz **30. jūlijā 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizā atbilde.

Ēkai, kurā atradās kafejnīca *Tilts*, uzradies lieks skurstenis.

Pareizi atbildējuši:

Daina Gerente, Ingars Neimanis, Maija Viļuma, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Everita Rudene, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans.

Konkursu atbalsta

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

30. jautājums
Kas šobrīd atrodas šajā Kuldīgas ēkā?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **30. jūlijā 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

29. jautājuma atbilde: Skrundas pagastā.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Maija Viļuma, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Ar kājām min, aiz matiem plūc.

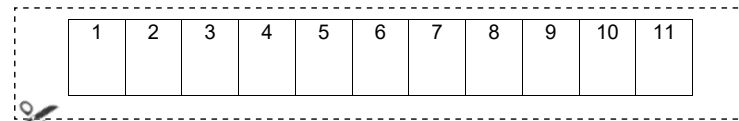
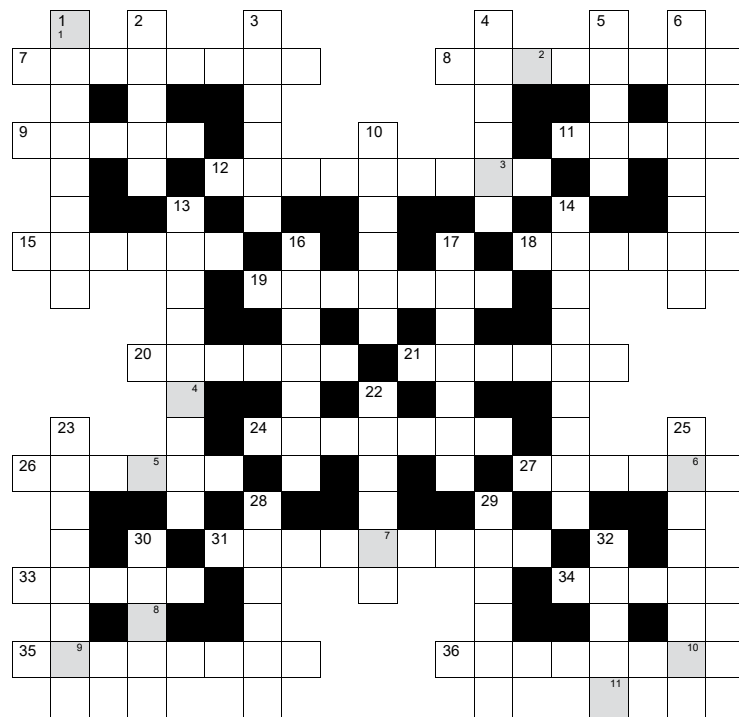
Atbildes līdz 30. jūlijā 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizā atbilde. Zīmulis.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Sandra Vilsons**.

Risinājumu gaidām līdz **30. jūlijam**.

Horizontāli 7. Rakstaina austa vai pīta šaura jostiņa. 8. Kādas tautas daļa, kas atrodas ārpus zemes, kurā tā cēlusies. 9. Franču karikatūrists, grafiķis (1908–1982). 11. Latviešu mūziķis (1964.), dziesmas *Dzimtā valoda* komponists. 12. Priekšmets, ko izstāda apskatei. 15. Valsts Austrumāfrikā. 18. Īss teiciens, kurā ietverta atsevišķa cilvēka vai organizācijas galvenā ideja vai mērķis. 19. Bijušais latviešu hokejists (1972.), vienīgais, kas izcīnījis Stenlija kausu. 20. Dārgs kristāls, kas izgatavots Francijā. 21. Dievmaize. 24. Musulmaņu mūks, kas klejo ubagodams. 26. Kukaiņēdājs dzīvnieks, kurš dzīvo augsnē. 27. Vērtīgas jūras zivis ar garu ķermeni, smailu purnu, bez žaunu lokiem. 31. Precīzs, pedantisks. 33. Produktu pirms cepšanas apviļāt miltos vai rīvmaizē. 34. Radīt, izraisīt. 35. Speciālists, kas meklē noziedznieku ar īpaši apmācīta suņa palīdzību. 36. Universāls līdzeklis pret visām kaitēm.

Vertikāli 1. Valdības pārstāvju informatīvs ziņojums žurnālistiem. 2. Latviešu modes mākslinieces (1968) Vanagas vārds. 3. Cepta (parasti liellopa) gaļas šķēle. 4. Vārdu pa vārdam atkārtots teksts. 5. Caunu dzimtas meža dzīvnieks ar spēcīgu ķermeni, īsām kājām. 6. Paredzējums, kas balstīts uz konkrētiem datiem. 10. Saisīts ar noteiktu teritoriju, vietu; vietējs. 13. Izcils lietuviešu aktieris (1937.), Morgana lomas atveidotājs filmā *Mirāža*. 14. Leņķu mērīšanas instruments navigācijā. 16. Lieli, pelēki gājputni garām kājām un garu, smailu knābi. 17. Sloku dzimtas nelieli putni, Latvijā parasti caurceļotāji. 22. Izraēlas valsts valoda. 23. Kārtības policists Vācijā 2. pasaules kara laikā. 25. Ekonomiskā lejupslīde. 28. Padomju Savienības ieslodzījuma nometņu un nometināšanas vietu sistēma. 29. Stiki asinssūcēji, bezspārnu kukaiņi. 30. Ilgstoši, uzmanīgi skatīties, aplūkot. 32. LTV žurnāliste (1978.).

Pareizā atbilde: KOLIMATORS – optiska ierīce paralēlu gaismas kūļu iegūšanai; ar to pārbauda optiskus instrumentus, salīdzina leņķus un garumus.

Atbildes

Horizontāli 1. Bertāns. 5. Abadona. 9. Biksti. 11. Kabaro. 12. Brokāts. 13. Slabs. 17. Credo. 19. Pletora. 20. Dzērve. 21. Kurāža. 24. Amitoze. 26. Talsi. 27. Beils. 31. Vadmala. 33. Piroga. 34. Lagūna. 35. Panelis. 36. Kečēris. **Vertikāli** 2. Edikula. 3. Tasa. 4. Nāibis. 6. Bukse. 7. Daba. 8. Nereīda. 10. Skauti. 14. Benzols. 15. Bļivums. 16. Draudze. 18. Riežupe. 22. Stulms. 23. Mantika. 25. Klienti. 28. Svari. 29. Balle. 30. Lote. 32. Ogle.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē.

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

JOKI

Dzīves mīkla. Kāpēc tieši sliektie ieradumi visvairāk uzlabo garastāvokli?

.....

Paēdu, novācu galdu, iztīrīju zobus, izgērbos un likos gultā. Un tad sapratu, ka tās bija brokastis.

PĀRDOD

Graudu **KOMBAINUS** no Somijas ar piegādi, cena no 3000 eiro. Tāl. 29752090.

Pērc tagad – maksā augustā! **DILSTOŠĀS DAĻAS** visu veidu arklēm, diskēm, kultivatoriem, dziļiridinātājiem un veltniem (*Kverneland, UNIA, Vogel&Noot, Lemken, Kuhn, Rabe, Overum* u.c.). Piegāde ar kurjeru visā Latvijā. Tāl. 29349640.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žālūziju un pretinsektu sietu piedāvājums. Veic mērīšanu un montāžu. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638, Gravas ielā 1, tālr. 28378818.

SIENU, 10 eiro rullis. Var iekraut. Tāl. 26178646.

SIENU rulonos (350 kg/gab.). Tāl. 29120907.

Ceturtdien, 30. jūlijā, tirgos **JAUNPUTNUS** Skrundā 8.00, Sermītē 8.20, Ķīkuros 8.40, Turlavā 9.00, Vilgālē 9.10, Snēpelē 9.30, Kuldīgā 9.50, Rendā 10.20, Kabilē 10.50. Tāl. 25508665.

Ceturtdien, 30. jūlijā, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu un šķirņu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 9.40, Ēdolē 10.00, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.25, Laidos 11.55, Skrundā 12.20. Tāl. 29219051.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tāl. 26651831.

Kvalitatīvas jauktu koku **BRIKETES** skujkoks+bērzs, 115,36 EUR par paleti. Tāl. 24989855.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tāl. 20514042.

SIA *AJG plus* – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**: skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tāl. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 28750000.

ApSES **MALKU**. Tāl. 20081020.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 29974786.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tāl. 29428876.

Skaldītu **MALKU**. Tāl. 29254530.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 28679476.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās automašīnas. Tāl. 26104984.

TRAKTORUS, tehniku. Tāl. 25203776.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tāl. 29886349.

Cara **MONĒTAS**, kuģa **PULKSTENUS**, porcelāna taurenīšus. Tāl. 26864735.

GAILENES, MELLEENES. Transports pie klienta. Tāl. 26284210.

GAILENES, MELLEENES: Kuldīgā, Planīcas iela 7a, tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas iela 4, tālr. 25321178; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612.

Visu veidu **OGAS, ĶIPLOKUS, SĒNES**. Tāl. 29765478.

Visu veidu dārza **OGAS** un **GAILENES**. Tāl. 25212583.

VĒLAS ĪRĒT

Vienistabas vai divstābu **DZĪVOKLI**. Tāl. 28347647.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

DAŽĀDI

JURIDISKIE pakalpojumi: parādu piedziņa; konfliktu/strīdu risināšana; fizisko personu maksātspējas procesa vešana. Tāl. 29293749.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tāl. 29705025.

BRUĢĒ; ierīko žogus; remonta un celtniecības darbi. Tāl. 26953266.

Tīra **AKAS**. Tāl. 27448331.

VAJADŽĪGI

SIA *Rajaks* (46102003750), Planīcas ielā 75, Kuldīgā, **STRĀDNIEKI** darbam ar motorzāģi taras kluču garināšanai. Samaksa pēc izpēšanas, no 600 eiro. Tāl. 29143242.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) – hidrauliskā lentzāģa **OPERATORS** un **PALĪGS**. Alga pēc izpēšanas, no 800 eiro. Tāl. 29568025.

Z/s *EZERNIEKI* (41203035241) – **KOMBAINIERIS** un **AUTOVADĪTĀJS**. Alga 4–6 EUR/st. Tāl. 22079114.

SIA *LATEIRA*

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS

- Palīdz noformēt dokumentus,
 - veic cirsma iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tāl. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

LĪDZJŪTĪBAS

*Es būšu visur...
Kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs.*

/A.Eglītis./

Izsakām līdzjūtību Dzintaram Zaueram ar ģimeni, mammu zaudējot.

Sekcijas kaimiņi *Meldros* un *Līvija*

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību Teodoram Brūklim, sievu mūžībā pavadot.

Palmi, Liņķi, Sakalovski,
Kuzņecovi, Herci

SVEASKOG BEZ MAKSAS ATTĪRA NO KRŪMIEM
laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus, šķeldojošo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

UZMANĪBU! TIEK MEKLĒTS!

Esiet sveicināti!

2019. gadā franču uzņēmējam Filipam de Nuā piederošajā *Academy Vitality* centra teritorijā (Latvijā, netālu no Aizputes) notika virkne noziegumu.

Pirmais incidents noticis naktī no 3. uz 4. augustu, kad nezināma persona mēģināja automašīnā, kas stāvēja viesiem paredzētajā autostāvvietā, ievietot spridzekli.

Par laimi, spridzeklis nenostādāja līdz galam, no rīta zem automašīnas to atrada centra darbinieki.

Blakus automašīnai tika atrasta zīmīte ar draudiem un aicinājumu atstāt vietu. Šo vēstījumu noziedznieks pie koka bija piestiprinājis ar kaujas patronu.

Otrais gadījums nebija ilgi jāgaida, 2019. gada naktī no 13. uz 14. novembri 3.30 nezināma persona iekļuva centra teritorijā un aizdedzināja trīs automašīnas, kas bija novietotas viesu autostāvvietā.

Ugunsgrēkā bija dzirdami plaukšķi, kā vēlāk tika noskaidrots, tos radīja eksplodējošas patronas, kuras noziedznieks bija izbēris zem automašīnām. Cietušo nav.

Lūdzam visus, kam zināma jebkāda ar noziegumu vai noziedzniekiem saistīta informācija, sazināties ar mums pa tālr. +371 66555052 (*WhatsApp*) vai rakstīt e-pastā: supersmmshiki@gmail.com.

Iespējams, ka nozieguma laikā ļaundaris apdedzinājis seju un rokas. Iespējami bojājumi uz sejas, var nebūt uzacu un skropstu. Iespējams, esat redzējuši vai no paziņām dzirdējuši par personu ar līdzīgu aprakstu.

Nozieguma laikā visā centra teritorijā dega gaisma, tika veikta videonovērošana, pateicoties tam, ir videoieraksts ar noziedznieku, kā arī informācija par viņa gaitu, miesas būvi. Ar novērošanas kamerās uzņemto var iepazīties šeit: <https://youtu.be/ySbZXmYgC8>.

Ja jūsu informācija būs vērtīga, patiesa un pats galvenais – palīdzēs noķert noziedznieku, *Academy Vitality* centra vadība apņemas izmaksāt atlīdzību 10 000 eiro apmērā. Mēs vēlamies atrast noziedznieku un iesim līdz galam.

Lai visiem laba diena!

JŪLIJA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 30. jūlija 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

Kas taps poligonā Mežaine?

Atbilde. Ķikuru ezera svētki notiek 20. reizi, nosaukums šogad *Vakars uz ezera*.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Daina Gernete, Santa Brasla, Rasma Stepe, Indra Grandava.

VEIKALS Konkursu atbalsta veikals Pindzele
RADOŠĪEN CILVĒKIEM

Kurzemnieku augustam vēl var abonēt:

līdz 29. jūlijam

- www.abone.pasts.lv,
- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā.

Mazie svētki Skrundā kupli apmeklēti

Skrundas svētkos klāt arī paši mazākie skatītāji.

Svētku izskaņā grupas *Otra puse* koncerts.

Mirklis no Aivas Birbeles lugas *Zaļā zona* pirmizrādes.

Aizvadītajā sestdienā Skrundā tika aizvadīti mazie svētki, ko pilsēta rīkoja kā alternatīvu pasākumu Skrundas Pilsētas svētkiem. Kā atzīst organizatori, tie aizvadīti godam.

Rīts aizsākās ar anđelēšanos tirgus laukumā, kur skanēja dzīvā mūzika. Vēlāk interesenti varēja apmeklēt Skrundas novada multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra rīkoto kopā būšanu, kur katrs varēja atrast sevi interesējošas nodarbības,

meistarklases. Bērnus priecēja Liepājas ceļojošais teātris *Maska* ar muzikālu leļļu izrādi. Tiem, kuriem interesē amatierteātris, vakara pusē bija iespēja skatīt Skrundas amatierteātra iestudēto Aivas Birbeles lugas *Zaļā zona* pirmizrādi, bet

svētku programma beidzās ar grupas *Otra puse* koncertu. Kā atzīst Skrundas kultūras nama direktore Dita Nuņēvica, lai arī apmeklētāju skaits ir bijis gana kupls, cilvēki ievērojuši distancēšanos. Arī turpmāk Skrunda gan iedzīvotājiem, gan cie-

miņiem piedāvās dažādus – kā muzikālus, tā sportiskus – pasākumus.

Alberts Dinters
Aivitas Staņevičas arhīva foto

RITENBRAUKŠANA

Godinot un atceroties treneri Jāni Baukši

Aizvadītajās brīvdienās Kuldīgā plašs sportistu pulks sacentās sestajā trenera Jāņa Baukša piemiņas kausa izcīņā šosejas riteņbraukšanā. Tas vienlaikus bija Latvijas čempionāts jaunatnes grupām. Medaļas izcīnīja arī vairāki pašmāju sportisti.

Svētdien riteņbraucēji Kuldīgā sacentās kritērija braucienos.

Baukšu ģimene speciālbaltu pasniedza Annai Limbaitei. No kreisās J.Baukša meita Vineta, dzīvesbiedre Lilija, Anna Limbaite, mazmeita Evelīna un mazdēls Francis Ernests.

Sestdien no Kuldīgas sporta skolas audzēkņiem C grupā 4. vietā Jānis Stucers, 6. – Kristaps Pelēkais, 7. – Gatis Gruntiņš, 9. – Kaspars Šalme; B grupā 8. – Toms Vazdiķis, 14. – Kristers Skrubis; junioriem 6. – Kaspars Ilšjāns. *Open* grupā uzvaras lauri

kuldīdzniekam Viesturam Lukševicam, bet 2. vieta Arvim Sprudem. Viesturs pēc sacensībām sacīja, ka uzvaru velta savam pirmajam trenerim J.Baukšim. Vēl pirmajā sacensību dienā godalgas savā vecuma grupā izcīnīja Nauris Inovskis (2. vieta M1 grupā),

Ģirts Vēvers (1. vieta M3), Aigars Zvingulis (2. vieta M4). Savukārt svētdien Pilsētas laukumā norisinājās J.Baukša piemiņas kausa izcīņa kritērija braucienā. D grupā 2. vietā Anna Limbaite, zēniem 9. – Kaspars Šabāns, 12. – Danils Zozuļa;

C grupā 3. – K.Pelēkais, 5. – J.Stucers, 10. – K.Šalme, 12. – Uvis Zvirbulis, 16. – G.Gruntiņš; B grupā 8. – T.Vazdiķis, 9. – J.Priedoliņš, 13. – K.Skrubis; junioriem 2. – K.Ilšjāns. Pēc sacensībām kuldīdznieks Kristaps Pelčers atzina, ka takti-

ka šajās sacensībās viņam bijusi braukt savam priekam: „Aplis nebija par īsu, trase bija ātra un ar daudziem līkumiem. Man patika.” Speciālbaltu no Baukšu ģimenes saņēma jaunā riteņbraucēja A.Limbaite, kura sacensībās uzrādīja otro labāko rezultātu D grupas meitenēm. Anna riteņbraukšanā trenējas nepilnu gadu, bet jau ir parādījusi sevi kā centīgu audzēkni. Savukārt riteņbraucēja mamma Liāna Cveka saka: „Annai ilgi mani bija jāpierunā, lai saņemtu atļauju. Taču tagad ar meitas izvēli esmu apmierināta. Redzot, kā brauc sacensībās, apraudājos.” Annu slavē arī treneris Mareks Maļinovskis: „Ir apzinīga un centīga audzēkne. Viņa uzrauga, lai arī klasesbiedri, kuri trenējas riteņbraukšanā, treniņus nekavē.” Pasniedzot speciālbaltu, Lilija Baukše Annai sacīja: „Pēc ilgiem laikiem esi otrā kuldīdzniece (pirmā ir Emīlija Sonka-Putniņa), kura guvusi panākumus riteņbraukšanā. Centies, un rezultāti būs!” Ģimenes vārda L.Baukše pateicas visiem, kuri piedalījās sacensību rīkošanā.

Intas Jansones
teksts un foto